

Bratislavský KURIRÉR®

130 000 VÝTLAČKOV

www.bratislavskykurier.sk

ZADARMO

NOVINY PRE BRATISLAVČANOV A NÁVŠTEVNÍKOV HLAVNÉHO MESTA

**Bratislavská
MHD plná
noviniek**

str. 3

**Korunovali
kráľovnú
Máriu Annu**

str. 13

**Bratislava -
inline uzavrela
6. ročník**

str. 16

BRATISLAVSKÝ HRAD ODHALIL ZLATÉ KELTSKÉ TAJOMSTVO

Nový objav na Bratislavskom hrade poriadne prekvapil archeológov. V bývalej zimnej jazdiarni odkryli pod vrstvami ílu poklad zlatých a strieborných mincí a absolútne zachovanú rímsku podlahu s murivom a kvalitnými omietkami. Doktorka Margaréta Musilová referovala slová medzinárodného archeologického konzília, ktoré sa kvôli pokladu zišlo: „Ide o najreprezentatívnejšiu rímsku stavbu v keltskom prostredí severne od Álp.“

Keltské kráľovské sídlo

Spočiatku neexistoval predpoklad, že sa nájdú v areáli zimnej jazdiarne zvyšky keltskej stavby. Zimná jazdiareň sa nachádzala na Severnej terase hradného paláca a jej rozloha bola 42 x 19 metrov. Nebola určená na behanie koní dokola, ale na drezúru prvkov Vysokej školy španielskej.

(pokračovanie na str. 6)

BÚRANIE VYSTRIEDALO BUDOVANIE NOSNEJ KONŠTRUKCIE

Po mesiacoch búrania sa v uplynulých týždňoch začala montáž nosnej ocelevej konštrukcie Zimného štadióna Ondreja Nepelu. Pôvodnú halu obstavajú novou ocelovou konštrukciou, čo prinesie zväčšenie priestorov. Začalo sa už aj budovanie základových stien pre plánované podzemné garáže a tréningové haly. Výstavba novej nosnej konštrukcie potrvá niekoľko mesiacov. V týchto dňoch pracuje na stavbe približne 50 robotníkov, ich počet sa však po rozbehnutí betonárskych a zemných prác v nasledujúcich mesiacoch zvýši. Vyhovený „starý bratislavský zimák“ s kapacitou pre 10 000 divákov má

byť na jar 2011 dejiskom Majstrovstiev sveta v ľadovom hokeji. Fanúšikom už nebudú brániť vo výhlade ani stĺpy v hľadisku a namiesto jednej, budú športovcom k dispozícii dve tréningové haly. Doteraz sa na stavbe preinvestovalo 5 miliónov eur. V súvislosti s rekonštrukciou Zimného štadióna Ondreja Nepelu je naďalej úplne uzatvorená ulica Odbojárův - v dĺžke 100 metrov - vo výušení do križovatky s Trnavskou cestou. Táto zmena potrvá až do konca februára 2011.

(rm)

ÚNIA MIEST ŽIADA ŠTÁT O VIAC PEŇAZÍ

Slovenskí primátori a niekoľko starostovia sa posledný augustový týždeň stretli v reprezentačných priestoroch Bratislavy – v Primaciálnom paláci, aby hľadali spoločné riešenia v čase hospodárskej krízy. Išlo o nepolitické stretnutie, čo znamená, že primátori poukazovali na problémy samospráv a ich obyvateľov a hľadali riešenia. Z rokovania vzišlo niekoľko podnetov, ktoré budú predložené vláde.

Primátor Ďurkovič povedal, že na konferencii sa vykryštalizovalo niekoľko tém, ktoré budú predložené vláde. Ide predovšetkým o systémové riešenia krízy. Primátori požadujú, aby 6,2 % z výnosu z dane z príjmu fyzických osôb, ktorý doteraz zostávali súčasťou štátneho rozpočtu, štát prerozdelený obciam, mestám a VÚC. Ďalej primátori požadujú otvorenie zákona o miestnych daniach a z rokovania vzišla aj kritika rozdeľovania štrukturálnych fondov. Kvôli byrokratickým prekážkam je postup pri udeľovaní týchto fondov neefektívny a zdĺhavý.

Návrhy rokovania by sa mali dostať do praxe čím skôr. Viktor Nižňanský, čestný člen Únie miest Slovenska, vyhlásil, že finančná kríza vzišla zo zlyhania centrálnych systémov, a preto je potrebné klásť dôraz na decentralizáciu. Podľa neho by sa mali právomoci sústrediť do rúk miest, čím sa zabezpečí väčšia ekonomická stabilita.

V záujme získania finančných prostriedkov štát ukrátil príjmy miest o dane z príjmu fyzických osôb. V Bratislave je táto strata vo výške viac ako 23 miliónov €. Niektoré mestá riešia tieto diery v mestskom rozpočte odpredávaním majetku, hlavné mesto sa však zaviazalo, že sa svojich objektov nebude vzdávať. Primátor Ďurkovič na druhej strane spomenul, že do bratislavskej mestskej kasy by mali putovať aj dane z nehnuteľností za štátne budovy, tie sú však od tejto povinnosti oslobodené.

(vs)

DEŤOM NEPOMÁHALI NA PRIECHODOCH IBA MESTSKÍ POLICAJTI

Projekt „Bezpečná cesta do školy“ je jedna z dlhodobých realizovaných preventívnych akcií mestskej polície počas celého školského roka. Inak tomu nebolo ani minulú stredu, kedy sa k mestským policajtom pridali aj námestník primátora Tomáš Korček a moderátor TV Markíza Karol Farkašovský.

„Počas uplynulého školského roka bol tento projekt realizovaný na dvanástich priechodoch pre chodcov, v tomto roku už ide o 18 priechodov pri základných školách,“ povedal Korček. Hlavné mesto a mestská polícia realizujú tento projekt od roku 2006, ide teda už o 4. ročník. Cieľom projektu Bezpečná cesta do školy je ochrániť žiakov na tých priechodoch pre chodcov, ktoré sú na frekventovaných cestách.

Na začiatku školského roka 2009/2010 sa konkrétne jednalo o priechody pred základnými školami na Škarniclovej, Mudroňovej, Jesenského a Gröslingovej ulici v prvom okrese, pričom pred školami

na Škarniclovej a Mudroňovej ulici zabezpečujú priechody počas celého školského roka. V druhom bratislavskom okrese celoročne hliadka MsP zabezpečuje priechod na Mierovej ulici, v stredu k nim pribudli priechody pred školami na Hradskej a Bulharskej ulici. V treťom okrese sú zo strany MsP celoročne zabezpečované priechody pred školami na ulici Za kasárňou, Riazanská, Tbiliská a Osloboditeľská. Vo štvrtom okrese boli zabezpečované priechody pred školami Pri križi a celoročne pred ZŠ na Nejedlého ulici a Karlovej 61. V piatom okrese po dohode s policajným zbo-

Námestník primátora Tomáš Korček a moderátor Karol Farkašovský zastavovali autá na priechode pri ZŠ na Riazanskej ulici

Foto: Dan Sládek

rom pôsobili hliadky pred školami na Mlynarovičovej ulici a pri základných školách na Šintavskej a Gessayovej ulici. Celoročne je o bezpečnosť školákov postarané zo

strany okrskárov MsP pred základnou školou v Rusovciach.

(pk)

DEŇ BEZ ÁUT – MHD BUDE ZADARMO

Po vlaňajšej pauze sa Bratislava opäť zapojí do celoeurópskej iniciatívy Európsky týždeň mobility, ktorý sa bude konať v dňoch 16. až 22. septembra a vyvrcholí už tradične Dňom bez áut (22.9.). Témou tohto ročníka je zlepšenie klímy v mestách. Každý rok sa do kampane zapája viac miest a obcí. V tomto roku sa očakáva účasť vyše 1500 miestnych samospráv a 200 miliónov ľudí v takmer 40 krajinách Európy.

Od zúčastnených miest sa očakáva, že v súvislosti s týždňom mobility zavedú aspoň jeden trvalý nový systém podporujúci trvalo udržateľnú dopravu v meste, napríklad vytvorením zón s obmedzením premávky alebo bez áut, zavedením programov

zníženia rýchlosti, zlepšením siete cyklotrás, zriadením online systému spolujazdy v osobných autách, doplnením vozových parkov o ekologické autobusy, ponukou nových inovatívnych služieb verejnej dopravy, atď.

Magistrát hlavného mesta v spolupráci so svojimi partnermi pripravil v rámci Európskeho týždňa mobility 2009 viacero trvalých opatrení, ako aj celý rad sprievodných podujatí, ktorých cieľom je motivovať obyvateľov Bratislavy, aby prispeli k zlepšeniu životného prostredia, ale aj vlastného životného štýlu. V Dopravnom podniku Bratislava prebieha výberové konanie na nákup nízkopodlažných ekologických autobusov. Mesto pripravuje projekt regu-

lácie dopravy prostredníctvom jednosmerných ulíc a zavedením ďalších „Zón 30“ s obmedzenou rýchlosťou. V rámci týždňa mobility budú prístupné dva nové úseky cyklotrás na Antolskej ulici a Devínskej ceste. V spolupráci s Nadáciou Pontis a ich prepojenia na súkromný sektor v rámci Business Leaders Forum (BLF), ktorého členmi sú významné bratislavské firmy zamestnávajúce okolo 50 tisíc ľudí, bude prebiehať iniciatíva, aby zamestnanci firmám využili na cestu do práce na Deň bez áut (22. septembra) iný dopravný prostriedok ako osobné auto, alebo sa zapojili do online systému spolujazdy (tzv. „car sharing“). Na Deň bez áut bude premávať MHD zadarmo. Naďalej bude prebiehať monitoring

projektu „blikajúca zelená“ na vybraných 9 križovatkách Bratislavy.

Súčasťou sprievodných podujatí bude séria prednášok na dopravné témy, vrátane stavu realizácie nosného systému MHD, iných územných a dopravných zámerov mesta, vrátane nultého okruhu, a ďalšieho rozvoja cyklistických trás na území mesta. Atmosféru týždňa mobility spestrí aj celodenný športovo-rekreačný program na Partizánskej lúke v sobotu 19. septembra, prvý ročník Bratislavského nočného behu v ten istý deň a bonusová záverečná jazda bratislava-inline v utorok 22. septembra.

(vs)

INZERCIA

Odložíš pneumatiky? Neverím.

16. - 22. september Európsky týždeň mobility 2009
22. september Deň bez áut

Program nájdete na www.bratislava.sk
Pod záštitou primátora Andreja Ďurkovského

BRATISLAVA

ZELENÝM KOBERCOM UKONČILI REKONŠTRUKCIU ZÁHRADNÍCKEJ ULICE

Koncom augusta sa na Záhradníckej ulici zazelenala nová električková trať. Posledný augustový týždeň bola oficiálne dokončená ďalšia etapa rekonštrukcie Záhradníckej ulice, pričom súčasne prišlo aj k zatrávneniu električkovej trate. Novú štvorprúdovú cestu tak odovzdali kompletnú do užívania verejnosti dva mesiace pred plánovaným termínom

Zámerom rekonštrukcie Záhradníckej ulice bolo zvýšiť jej dopravnú kapacitu, rozšíriť ju z dvojpruhovej obojsmernej komunikácie na štvorpruhovú komunikáciu a tým vytvoriť celú trasu radiály Záhradníckej a Ružinovskej až po napojenie na Vrakunskú cestu. Súčasťou rekonštrukcie bolo vybudovanie cestných svetelných signalizácií, prestavba električkovej trate, nových zástavok MHD, chodníkov a potrebných prekládok inžinierskych sietí do nových trás.

Novinkou a zatiaľ bratislavskou raritou je trávnatý povrch električkových tratí s vlastným

umelým systémom zavlažovania. Zelený pás je dlhý 473 metrov a technológia by podľa predsedu predstavenstva Dopravného

podniku Bratislava Branislava Záhradníka mohla okrem estetického prínosu znížiť hlučnosť až o desať decibelov. Celá rekonštrukcia Zá-

hradníckej bola rozdelená na dve etapy a stála viac ako 7,6 mil. €.

(pk)

BRATISLAVSKÁ MHD PLNÁ NOVINIEK

ROZHOVOR

s predsedom predstavenstva DPB

Dr. BRANISLAVOM ZÁHRADNÍKOM

V posledných dňoch realizoval Dopravný podnik Bratislava, a.s. viacero nových projektov, ktoré boli zamerané na zvyšovanie úrovne cestovania v mestskej hromadnej doprave. Podrobnosti predstavil Bratislavskému Kuriéru predseda predstavenstva DPB, a.s. Dr. Branislav Zahradník.

Počas leta sa spustilo „veľké upratovanie“ vo vozidlách MHD. Aké sú skúsenosti s touto akciou?

Rozhodli sme sa mimoriadne kompletne vyčistiť a dezinfikovať najmä interiér všetkých 800 vozidiel MHD. Reagovali sme na požiadavky cestujúcich, ktorí požadujú čistejšie vnútorné prostredie vo vozidlách, najmä na sedadlách, držadlách, madlách a oknách. Akcia prebieha aj počas septembra. Verím, že symbolickú „vojnu proti špine“ sa nám v spolupráci s cestujúcimi podarí vyhrať. Následne chceme spustiť akciu zameranú na odstraňovanie

grafity nápisov, ktoré špatia vozidlá.

V akom štádiu je rozširovanie kamerového systému vo vozidlách?

Kamery v prvých 10 vozidlách sa počas polročnej skúšobnej prevádzky mimoriadne osvedčili. Tieto vozidlá boli z hľadiska bezpečnosti a vandalizmu bezproblémové. Preto chceme rozšíriť kamery aj do ďalších vozidiel, do konca tohto roka minimálne do ďalších 20 vozidiel. Cestujúci sa budú v MHD cítiť omnoho bezpečnejšie a rôzne žily budeme tvrdo postihovať.

Veľkú pozornosť médií a verejnosti vzbudilo zatrávnenie koľajovej trate na Záhradníckej ulici. Bude sa v zatrávňovaní tratí pokračovať?

Projekt zatrávnenia bol dlhodobo pripravovaný počas výstavby novej električkovej trate na Záhradníckej ulici. Inšpirovali nás kolegovia vo Viedni a v Prahe, diskutovali sme aj so zástupcami občianskych združení, ktoré realizáciu trávniky odporúčali. Očakávame, že trávnatý koberec bude nielen estetickým mestotvorným prvkom, ale aj reálne prispeje k zníženiu hlučnosti, prašnosti a miere vibrácií v danej lokalite. Ide o prvý podobný projekt v rámci Slovenska. Musíme trávniky venovať náležitú pozornosť, aby „prežili“ blížiacu sa zimu a verím, že vydrží aj celý systém umelého zavlažovania. Obávam sa najmä vandalov, prípadne nedisciplinovaných motoristov, aby nám po trávniky nejazdili na rôznych terénnych autách. Ak sa zatrávnenie osvedčí na Záhradníckej, už v budúcom roku by sme mohli rozšíriť „zelené“ koľajové trate aj v centre

mesta, prípadne na karlovesko-dúbravskej električkovej radiále.

V akom štádiu je obnova vozidlového parku?

Obnova krátkych vozidiel, autobusov do 12 metrov, bude tento rok ukončená, takmer všetky vozidlá budú v rámci technickej životnosti. Pracujeme na dodávke 35 nových nízkopodlažných solo vozov, ktoré by mali byť už v októbri v premávke. Veľmi to pomôže kvalite MHD, lebo nové vozy sú nielen komfortné pre cestujúcich, ale sú aj spoľahlivé a hospodárne z hľadiska prevádzky. Súťaž na prvú „váрку“ nadštandardných veľkokapacitných kĺbových vozidiel by mal byť úspešne ukončený v septembri, súčasne pokračuje tender na vozidlá 18-metrové. Po obnove autobusov prídu na rad výberové konania na dodávky moderných nízkopodlažných električiek a veľkokapacitných trolejbusov. Situácia sa reálne zlepšuje.

Od 1. októbra zavádzate nový SMS lístok s platnosťou na 24 hodín. Vieme už prezradiť podrobnosti?

SMS lístok sa stal veľkým hitom medzi cestujúcimi a jeho popularita nás veľmi teší. Bola to novinka, ktorú sme ako prvý dopravca priniesli na Slovensko a tešíme sa, že túto modernú formu začali po nás využívať aj iní dopravcovia. Od októbra rozšírime sortiment o lístok „SMS 24“, ktorý bude platiť 24 hodín v dennej i nočnej doprave bez akéhokoľvek obmedzenia. Určite mnohým zaneprázdneným Bratislavčanom i návštevníkom mesta to umožní bez stresu cestovať v našej MHD.

Peter Kimijan

STAROMESTSKÍ ŽIACI NASTÚPILI DO VYNOVENÝCH ŠKÔL

Vyššie 2 500 žiakov v Starom Meste sa vrátilo do vynovených základných škôl v mestskej časti Bratislava-Staré Mesto, pričom do prvých tried zasadlo približne 360 detí. Pre ne chystá samospráva v polovícke septembra tzv. prváčku pasovačku v Medickej záhrade.

Staré Mesto využilo letné prázdniny na výmenu okien a rekonštrukciu niektorých svojich materských a základných škôl. Práce pohltili investície vo výške približne 1 930 000 €. Staré Mesto vymieňalo počas leta okná na školách, pretože sa mnohé z nich už nedali otvoriť, a aby neohrozovali žiakov, boli pribité k rámom. Hlavným dôvodom výmeny však bola obrovská priepustnosť tepla, čo neúmerne zvyšovalo náklady na vykurovanie. V rámci rekonštrukcií sa staré drevené okná menili za plastové na základných školách Škarniclovej, Vazovovej, Dubovej a Mudroňovej a vymenili sa aj na škôlke na Šulekovej.

Okná sa zatiaľ nemenili na základných školách Hlboká a Jesenského – ide o pamiatkovo chránené objekty, na ktoré sa nedajú umiestniť plastové okná a na Grösslingovej, kde dodávateľ nedodrжал lehotu a nestihol ich vymeniť pred začiatkom školského roka. Výmeny okien však neboli jediným rekonštrukčným zásahom na školách. Na ZŠ na Škarniclovej ulici dalo Staré Mesto zrenovovať schody a opraviť poškodený plášť na rožnej časti budovy. V ZŠ na Grösslingovej ulici sa zrekonštruovala telocvičňa, na Hlbokkej sa opravili šatne a sprchy pri telocvični, na Palisádach bolo zrenovované chlapčenské sociálne zariadenia, na Vazovovej sa menila dlažba v kuchyni a jedálni a v škole na Dubovej opravili strechu.

Aj opravy v materských škôlkach boli rozsiahle. Najväčšia investícia išla do škôlky na Šulekovej, kde prebehla rekonštrukcia kúpeľní, elektrorozvádzačov, kuchyne, vzduchotechniky a sanácia obvodového plášťa kvôli opadávajúcemu soklu. Na MŠ Timravina sa dalo opraviť rozpadnuté schodisko a plot.

(pk)

KONČIA OREZY

Asi dva týždne trvá tretia – posledná tohtoročná etapa orezovania drevín na území mestskej časti Bratislava-Staré Mesto. Začala sa v pondelok 31. augusta 2009 na Jakubovom námestí. Orezávanie sa ďalej uskutoční na Bernolákovej, Škovránčej a Poľnej ulici – časť pri Malom trhu. Dodávateľská firma sa okrem uličných stromoradií a drevín v parku zameria aj na stromy v niektorých predzáhradkách, napr. na Björnsonovej ulici, a tiež na tie, ktoré svojou korunou zakrývajú dopravné značky, napr. na Chorvátskej ulici. Celkovo bude v tejto etape orezaných 159 ks stromov za približne 30-tisíc eur. V cene je zahrnutá práca, prenájom mechanizmov – plošín, odvoz a zhodnotenie odpadu.

(pk)

NIE DOTVORENIE, ALE ZNETVORENIE

Aj keď uplynul určitý čas od odpublikovania rozhovoru s hlavným architektom Štefanom Šlachtom v nemenovaných novinách, nemožno nereagovať na jeho vyjadrenie. Pán hlavný architekt vyjadril názor, že treba dotvoriť Hodžovo námestie, a to postavením ešte jednej stavby v tomto priestore.

Nuž, ako rodená Bratislavčanka som si o tejto otázke podebatovala s viacerými známymi, ktorí majú dobrý až lokálpatriotický vzťah k nášmu mestu a všetci „ako by ich jedna mater mala“ považovali tento návrh za nie šťastný, dokonca nie za dotvárajúci, ale za znetvorujúci túto verejnú plochu pred Prezidentským palácom. Som presvedčená, že takýmto aktivitám treba jednoznačne a opakovane povedať nie, nie a nie.

Ak však pán hlavný architekt hľadá priestor pre dotvorenie nášho hlavného mesta, potom si dovoľím upriamiť jeho pozornosť na priestor pred Bratislavským hradom a Národnou radou SR, t.j. na námestí A. Dubčeka. Už je verejným tajomstvom, že je veľkým šťastím zaparkovať v týchto priestoroch a že situácia presiahla rubikon únosnosti. Individuálni turisti, ktorí by si chceli pozrieť hrad a jeho okolie, neraz odchádzajú znechutení a bez ohľadky len preto, že nemajú priestor na parkovanie. Spleť poschodových autobusov a neraz aj zaparkovaný bratislavský minivlák často spôsobuje problém aj vodičom trolejbusu, keď posúvaním a presúvaním vozidiel sa im zahatá koridor ich pohybu daný trolejovým vedením.

Uvedenú situáciu na námestí A. Dubčeka nedávam do pozornosti kompetentným preto, že si potrebujem riešiť aj svoj parkovací problém (ten nemám, lebo ako poslankyňa NR SR mám zabezpečené parkovanie v podzemnej garáži tejto inštitúcie), ale preto, že už dlhšie obdobie sa bezvýsledne diskutuje o tom, či v týchto priestoroch vystať podzemnú garáž alebo nie. Napriek tomu, že priestorové možnosti pre stavbu sú, konečné riešenie, ktoré by dalo zelenú potrebnej stavbe, je akosi v nedohľadne.

Ak chceme, aby Bratislavský hrad bol navštevovanou kultúrno-historickou pamiatkou, potom zelená stavba podzemných garáží je nezvratnou nutnosťou. Stavba sochy Svätopluka na hradnom nádvorí a výzva predsedu vlády Roberta Fica, aby učitelia vodili žiakov do týchto priestorov, len umocňuje naliehavosť urýchleného riešenia parkovacieho problému na Dubčekovom námestí.

Prof. JUDr. Katarína Tóthová, DrSc.
podpredsedníčka Ústavnoprávneho
výboru NR SR

OSLAVY NA HRADE UKONČILO NOVÉ OSVETLENIE BRATISLAVSKEJ DOMINANTY

Utorok 1. septembra si mohli Bratislavčania konečne obzrieť rekonštruovaný hrad. Túto možnosť im ponúkal Deň otvorených verí v Národnej rade SR. Zároveň si mohli návštevníci poslednýkrát obzrieť Košický zlatý poklad, a naopak, po prvýkrát mali možnosť vidieť nové komplexné osvetlenie hradu. Zlatým klincom programu Dňa otvorených dverí bol netradičný koncert ruského hudobného súboru Kalinka a slovenskej kapely Desmod.

Na šesť hodín sa pre verejnosť otvoril Bratislavský hrad, ktorý je už druhý rok v nevyhnutnej rekonštrukcii. Pri príležitosti Dňa Ústavy SR, ktorý je štátnym sviatkom, mali možnosť všetci zvedavci nazrieť do priestorov parlamentu na Námestí Alexandra Dubčeka i do historickej budovy na Župnom námestí.

V predvečer sviatku sa konalo úvodné podujatie osláv, kto-

rým bolo scénické oratórium Cyril a Metod od dvojice autorov Ľubo Hornák a Daniel Hevier. Utorkový program bol zase bohatý na detské atrakcie, ale i ľudové hudobné formácie ako Myjavská cimbalovka, Mladý heligón z Rabčíc a detské folklórne súbory Čečinka a Drienka.

Vyvrcholením programu bol zaujímavý koncert na brehu Dunaja – na Tyršovom nábreží. Spoločne si zaspievali 120 členný Akademický súbor Ministerstva vnútra Ruskej federácie Kalinka a slovenská skupina Desmod. Okrem vlastných piesní sa „Desmodáci“ odvážili zaspievať aj ruské piesne, medzi iným populárnu Kalinku. Napokon bolo slávnostne spustené nové osvetlenie Bratislavského hradu.

(vs)

viac foto na www.bratislavskykurier.sk

INZERCIA

MČ Bratislava - Rusovce

vypisuje výberové konanie na obsadenie miesta riaditeľa Základnej školy s materskou školou,
Vývojová 228, Bratislava – Rusovce s nástupom k 01.11.2009.

Termín odovzdania prihlášok je do 15.09.2009.

Prihlášky treba zasielať v zalepenej obálke s označením „Výberové konanie ZŠ s MŠ – NEOTVÁRAŤ“ na adresu
Miestny úrad MČ Bratislava–Rusovce, Referát školstva, Vývojová 8, 851 10 Bratislava – Rusovce.

Blížšie informácie na tel. čísle: 68207026 alebo na stránke www.bratislava-rusovce.sk.

EKONOMIKA

Panuje všeobecná zhoda, že existencia minimálnej mzdy je jednou z príčin nezamestnanosti. Na máločom sa zhodnú ekonómovia tak jednoznačne. V posledných rokoch sa minimálna mzda na Slovensku rozhodnutím vlády dosť prudko zvyšuje, dosahuje takmer polovicu priemernej mzdy. A to je

VHODNÝM PROTIKRÍZOVÝM OPATRENÍM JE ZRUŠENIE MINIMÁLNEJ MZDY

veľa aj na európske pomery. Priamym dôsledkom takto nastavenej minimálnej mzdy je dlhodobá nezamestnanosť nízko kvalifikovaných alebo nekvalifikovaných ľudí. Prácu hodnú málo peňazí jednoducho nie je možné vykonávať. Preto u nás nevidíme dosť ľudí pracujúcich v jednoduchých službách typu nakladanie tašiek v hypermarketoch, alebo pomocných stavebných prácach. Aj v čase bezprecedentného rastu nezamestnanosť v týchto skupinách klesala len pozvoľne, pomaly, postupne. A hneď, ako sa situácia

zhoršila, začala sa vracat na pôvodné úrovne. Vhodným protikrizovým opatrením by preto bolo nie zvýšiť, ale zrušiť minimálnu mzdu. Vysoká a neklesajúca nezamestnanosť nízko kvalifikovaných pracovníkov nie je spôsobená vyššou mocou a nie je ani trvalá a nezmeniteľná. A je neporovnateľne lepšie mať vôbec nejakú prácu, či už za 250 alebo 280 euro, ako nemať prácu vôbec kvôli minimálnej mzde, brániacej platiť komukolvek menej ako 300.

Juraj Barta
hlavný ekonóm SLSP

BRATISLAVSKÝ NOČNÝ BEH

V rámci „Týždňa mobility“ (16.9. – 22.9.2009) budú mať večer 19.9.2009 priaznivci športu príležitosť zúčastniť sa Bratislavského nočného behu BRATISLAVA NEWLINE NIGHT RUN - jedinečného podujatia určeného profesionálnym aj rekreačným bežcom. Agentúra BE COOL v spolupráci s Hlavným mestom SR Bratislava pripravila pre všetkých účastníkov atraktívnu 5,5 km dlhú trať, vedúcu osvetleným centrom Bratislavy, cez dva mosty a bežeckými chodníkmi popri Dunaji. Bežecký zážitok spestrí aj zaujímavý program v mieste štartu a cieľa určený nielen bežcom, ale aj povzbudzujúcim divákom. Nezvyčajný čas pretekov, večerná atmosféra mesta, diváci i okoloidúci turisti, to všetko zaručuje nezabudnuteľné podujatie.

Štartuje sa z Hlavného námestia, odkiaľ trasa nočného behu vedie cez romantické uličky centra mesta, kde vynikajú osvetlené pamätihodnosti Bratislavy, kaviarne, bary a reštaurácie. Prebehnutím cez Starý most sa dostanú bežci do najväčšieho mestského parku – Sadu Janka Kráľa.

Z nábrežia popri Dunaji sa bežcom zobrazí nádherná panoráma Bratislavy. Späť po Novom moste minú jednu z dominant mesta – Bratislavský hrad. Beh sa končí na rovnakom mieste, ako sa začína, na Hlavnom námestí v srdci Bratislavy.

Registrácia bežcov bola spustená na stránke: www.bratislavamarathon.com, kde nájdete aj propozície, aktuálne informácie o behu a sprievodnom programe. V cene štartovného, ktorého výška závisí od dátumu prihlásenia sa a zaplatenia štartovného, získa každý účastník okrem štartového čísla aj funkčné tričko značky Newline od generálneho partnera podujatia, a po dobehnutí do cieľa diplom. V cieľi bude pripravené pre bežcov malé občerstvenie a na Primaciálnom námestí budú zabezpečené priestory na prezlečenie. Samotná registrácia a vyzdvihnutie štartových čísiel bude prebiehať v Primaciálnom paláci v piatok 18. septembra a v sobotu 19. septembra, kde si bežci budú môcť takisto zakúpiť športové oblečenie značky Newline za zvýhodnené ceny.

(pk)

PRÁVNA PORADŇA

Sme piati súrodenci a zdedili sme rodičovský dvojdom s pozemkom s tým, že rodičia stihli polovicu napísať na 3 sestry a druhú polovicu na 2 bratov. Čiže každá strana má polovicu dvojdomu a polovicu pozemku. Nakoľko vzťahy v rodine nie sú ideálne, nestará sa o nehnuteľnosť nikto a všetko chátra. Pokusy o odpredaj jednej polovice druhej strane zlyhali, a tak sme na bode mrazu. Nikomu sa nechce investovať do niečoho, čo nie je úplne jeho. Dom je neobývaný, no i tak nás to stojí ročne isté náklady. Preto sa chceme opýtať, či je možné prenajať jednu časť domu aj bez súhlasu druhej strany (prístupová cesta je spoločná cez jednu bránu).

Ďakujem Andrea

Pri dvojdomu je potrebné si ujasniť, či ide o dva domy, ktoré majú spoločnú jednu stenu,

prípadne o dve samostatné bytové jednotky, ktoré sú oddelené, alebo ide síce o dvojdom, ale s jedným spoločným vchodom, spoločnou kuchyňou, do jednej bytovej jednotky sa prechádza cez druhú a reálne nie je možné oddeliť jednu bytovú jednotku od druhej. Nakoľko ste napísali, že nehnuteľnosť má spoločnú bránu, predpokladám, že ide o bránu pri vstupe na pozemok a nie o vchod do stavby – dvojdomu.

V prvých dvoch prípadoch – dva samostatné rodinné domy s jednou spoločnou stenou, prípadne dve samostatné bytové jednotky v jednej stavbe musí byť táto skutočnosť zrejماً z listu vlastníctva, na ktorej sú tieto nehnuteľnosti zapísané. Podľa toho, čo ste uviedli, že jedna polovica je vo vlastníctve dvoch súrodencov a druhá polovica je vo vlastníctve troch súrodencov, je najpravdepodobnejšia jedna z týchto dvoch alternatív. V prípade ktorejkoľvek z týchto dvoch alternatív je možné disponovať s každou samostatnou bytovou jednotkou, resp. so samostatným domom – samostatne, bez potreby súhlasu vlastníkov druhej

bytovej jednotky a to bez ohľadu na spoločnú prístupovú cestu a spoločnú bránu. Pod disponovaním je potrebné rozumieť nielen prenájom, ale aj prípadný predaj tretej osobe.

Neuviedli ste, či je aj vlastníctvo pozemku, na ktorom sa nachádza prístupová cesta a vstupná brána vo vlastníctve všetkých súrodencov, alebo len jednej skupiny. Ak vlastní všetci súrodenci pozemok, na ktorom sa prístupová cesta nachádza, potom sú oprávnení užívať túto prístupovú cestu všetci (prechádzať po nej) a to bez ohľadu na veľkosť ich spoluvlastníckych podielov. Ak vlastní pozemok, na ktorom sa prístupová cesta nachádza len jedna skupina súrodencov (bratia alebo sestry), pokiaľ nie je možné dostať sa do bytových jednotiek inak ako cez túto prístupovú cestu, potom táto skupina súrodencov musí umožniť prechod a prípadne prejazd aj druhej skupine súrodencov k ich bytovej jednotke. V prípade, že to neurobí, môže sa táto druhá skupina svojho práva domáhať súdnou cestou.

Ak však dvojdom nie je rozdelený, potom musíte pri prenájme postupovať spoločne. V prípade, že spoluvlastník ponúkne ostatným spoluvlastníkom svoj spoluvlastnícky podiel a títo neprejavia záujem, môže svoj spoluvlastnícky podiel predať tretej osobe.

Ivan Švec
advokát

V MEDICKEJ ZAKVITOL PRIMITIVIZMUS

Historická Medická záhrada v mestskej časti Bratislava-Staré Mesto ostala minulý piatok zatvorená. Dôvodom bolo nočné vyčistenie vandalov, po ktorých ostala spúšť – vytrhané kvety zo záhonov, rozkopané a vysypané koše, poprevracané a rozbité kamenné vázy, smeti porozhadzované po trávnych plochách. Ich

nízky intelekt sa dokonca prejavil aj na vypitvanom ježkovi, ktorého nechali ako svoj podpis pred hospodárskou budovou. Mestská časť podala trestné oznámenie na neznámeho páchatela.

(pk)

viac foto na www.bratislavskykurier.sk

Dvojtyždenník **Bratislavský kuriér** vydáva Staromešťan, s.r.o. Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@skurier.sk, E-mail: redakcia@skurier.sk, tel. č.: 02/ 544 377 81 Inzercia: inzercia@skurier.sk. **Adresa redakcie:** Ventúrska č. 4, 811 01 Bratislava. Tlač: Versus, a.s. Bratislava, www.versusprint.sk Distribúcia: bezplatne do všetkých domácností a friem v Bratislave. Registrované MK SR: RP 2436/08.

HRAD ODHALIL ZLATÉ KELTSKÉ TAJOMSTVO

(pokračovanie zo str. 1)

Jazdiareň bola vystavaná v barokovom štýle a pochádzala z tereziánskej prestavby hradu v 60. rokoch 18. storočia. Keď prestala slúžiť svojmu účelu, prestavali ju na viacúčelovú sálu generálneho seminára. To bola jej posledná funkcia. Sála mala drevenú palubovú dlážku a jazdiareň bola kvôli novému účelu múrom rozdelená na dve časti.

Pod drevenou podlahou seminára sa nachádzala asi 30 centimetrová vrstva zeleného ílu. Keď doktorka Musilová zišla pod túto vrstvu, našla v nej vzácne amfory na víno a olivový olej, ktoré sa prestali vyrábať okolo roku 40 pred Kristom. Už tento nález bol mimoriadne hodnotný. Amfory tohto typu totiž boli zatiaľ nájdené len v oblastiach Talianska. Spolu s nimi boli nájdené zvyšky murovanej architektúry keltských kniežat - vzhľadom na vyspelosť stavebnej techniky zrejme išlo o stavby realizované talianskymi remeselníkmi. Našli sa i úlomky skla, železné a bronzové predmety.

Výskum odhalil obvodové múry s úplne zachovalou omietkou, čo zase stavia nález do pozície európskeho unikátu. Kráľovské sídlo, ako stavbu obrazne nazvala vedúca výskumu v jazdiarni, malo liatu brúsenú podlahu s kamienkami. Práve táto podlaha je typicky rímska. Na inom mieste v hradnom areáli sa tiež našli podobné pozostatky podlahy, avšak tam boli kamienky ukladané do kvetinových ornamentov. Podlaha s cieľene vykladanými ornamentmi sa nazýva pavimentum. Kamienky boli osádzané do centimetrovej vrstvy malty. Na pavimentum boli použité biele, ružové, červené, šedé a čierne kamienky.

Keď sa na Severnej terase realizovala v predchádzajúcich storočiach ďalšia stavba,

boli zvyšky sídla zasypané vrstvou ílu, aby sa vyrovnal terén. Tak sa múry perfektne zakonzervovali a zostali neporušené až do súčasného odhalenia.

Zlatý a strieborný poklad

V tejto vrstve sa tímu doktorky Musilovej podarilo nájsť jedinečný objav, ktorý bude ašpirovať na titul objav roka. Pod vrstvou ílu sa našlo 15 zlatých a tri strieborné mince s rôznym typom razby. Zlaté mince sa nazývajú statéry a strieborné sú tetradrachmy. Podľa archeologičky ide o nesmierny nález, ktorému sa ťažko odhaduje hodnota. Doktor Ivo Štassel z Mestského ústavu ochrany pamiatok povedal, že doteraz sme poznali stredovekú a veľkomoravskú Bratislavu, po tomto náleze však už o nej môžeme uvažovať ako o keltskej antickej Bratislave.

Na Slovensku sa už našiel tento typ zlatých mincí, ale len ojedinele. Na platidle boli vyrazené mená Biatec a Nonnos. Ide o keltské kniežatá, ktoré dali raziť tieto mince. Okrem mena sa na nich nachádzali aj podoby kniežat alebo obrázky zvierat. Nájdené mince pochádzajú z

prvého storočia pred Kristom. Ide o neskorú dobu laténsku – teda posledné obdobie doby železnej.

Hoci sa môže na prvý pohľad zdať, že ide o malý počet mincí, v skutočnosti sa na

hrade našiel poklad v pravom slova zmysle. Platidlá sú historicky veľmi vzácne a doktorka Musilová sa vyjadřila, že ich finančná hodnota sa bude len veľmi ťažko počítať. Poklad ako i ostatné nájdené predmety budú po ukončení rekonštrukcie hradného paláca prezentované verejnosti pri prehliadkach.

Hrad je veľkým náleziskom

Keltská stavba patrí k najvýznamnejším objavom v hradnom areáli. Avšak, všade v jej okolí, po celej Severnej terase, sa našlo množstvo ďalších historických artefaktov. Terasa je doslova zasypaná predmetmi z predchádzajúcich storočí. Bežné sú nálezy keramiky, zvyškov zbraní i kostrové nálezy zvierat a ľudí. Našla sa dokonca celá kostra dieťaťa, ktoré bolo prav-

mesiacov. Po dohode s pamiatkovým úradom bude miesto očistené, zakonzervované a prezentované verejnosti. Kým sa tak stane, musia prebehnúť rokovania a je potrebné nájsť ďalšie finančné prostriedky. V rozpočte na rekonštrukciu hradu sa rátalo s archeologickým výskumom, nepredpokladalo sa však, že sa nájde európsky významný objekt, ktorý potrebuje nemalú investíciu, aby sa mohol zachovať pre ďalšie generácie.

Kvôli nálezu sídla sa po dohode s krajským pamiatkovým úradom upraví aj areál zimnej jazdiarne. Najprv sa uvažovalo, že bude zaberáť takú plochu, akú mala pôvodne. Keďže však na tomto území leží kniežací dom, musí byť vložený do budovy jazdiarne ako samostatný exponát. V každom prí-

depodobne zavraždené. Tieto nálezy sa však považujú za bežné a tak, keď sa oblasť preskúma, budú sondy zasypané.

Inak je to s nálezom kráľovského sídla. Tu ide o mimoriadny objav, ktorý sa bude skúmať ešte niekoľko ďalších

pade nové a nové cenné nálezy podčiarkujú prínos kompletnej a dôkladnej rekonštrukcie hradu.

„CHÝBAJÚCU NEMOCNICU NA BEZRUČOVEJ ZATIAĽ NEMÁME AKO NAHRADIŤ“

ROZHOVOR

s primárkou a poslankyňou

HALKOU
LEŽOVIČOVOU

Zdravotníctvo nemá na Slovensku na ružiaci ustlané. Kde si nevie rady štát, ťažko môže zachrániť situáciu samospráva. V Starom Meste však poznáme príklad toho, že aj zdravotná starostlivosť sa dá prevádzkovať bez dlžôb. O zdravotníctve v tejto mestskej časti, ale nielen o ňom sme sa porozprávali s primárkou rehabilitačného oddelenia Nemocnice s poliklinikou u Milosrdných bratov a zároveň staromestskou poslankyňou MUDr. Halkou Ležovičovou.

Nie ste len komunálna politička a ako odborníka prizvaná aj do mestskej sociálnej komisie, ale ste aj primárka rehabilitačného oddelenia Nemocnice u Milosrdných bratov. Čo hovoríte na situáciu zdravotníctva v Starom Meste, kde je momentálne jediné špičkové zdravotnícke zariadenie?

V tejto nemocnici som 30 rokov. Je to najstaršia nemocnica v Bratislave, má vyše tri storočia a celý čas fungovala ako nemocnica. Prežila aj komunistov a po revolúcii to bola prvá neštátna cirkevná nemocnica, ktorú prebral na Slovensku rád, avšak bola v zúfalom stave. Milosrdní bratia sú u nás už vymretí. Mali sme šiestich ležiacich bratov a jeden bol aktívny. On začal vybavovať rekonštrukciu, ale keďže bratov bolo málo, tak nemocnicu prideliť k rakúskej provincii. Tento brat bol veľmi neodbytný, zomrel ako osemdesiat ročný, ale štyri roky toľko otravoval bratov v Rakúsku, až sa rozhodli investovať. Predali nejaký penzión a peniaze išli na opravu našej nemocnice. V náplni rádu je, že ide o nemocnicu prvého kontaktu pre núdznych a chorých, tak minister Šagát musel podpísať, že nás nevylúči zo siete základných zariadení. Nemôže sa z nás teda stať súkromná nemocnica, kde sa bude platiť, lebo nás rád zruší.

Veľkým problémom Starého Mesta je, že prišlo o polikliniku, o miesto, kde sedia praktickí lekári. My, ako mestská časť, sme veľmi chceli poliklinickú časť nemocnice Bezručova, zriadili by sme tam oddelenie pre dlhodobu chorých a mali by sme tu kompletnú zdravotnú starostlivosť, ale zdravotníctvo nám to nechcelo zveriť. Pôvodne to bola poliklinika Starého Mesta, ale potom sa za niektorého ministra tieto zariadenia začali rušiť. Takže nám nemocnicu zobrali a naposledy odtiaľ odišli aj praktickí lekári. Zatiaľ nemáme možnosti, aby sme tieto chýbajúce zdravotné služby Staromešťanom zabezpečili. Nemáme vyše 14 miliónov eur, aby sme kúpili padajúcu budovu, do ktorej treba rovnakú sumu zainvestovať. Mali by sme problém, ako ju spojzdníť, aj keby sme ju dostali za korunu.

Myslím si, že Nemocnica Milosrdných bratov bola naozaj v hroznom stave. Bola mokrá, nezariadená... a spravila sa z nej jedna špičková, dovlím si povedať, jedna

z najkrajších nemocníc na Slovensku, kde je všetko ekonomicky využité. Máme dvoj, trojpostelové izby podľa európskej normy, s televíziou, s bezbariérovým sociálnym

štyroch ZUŠ za Staré Mesto. Keď som bola v minulom volebnom období mestská poslankyňa, podarilo sa mi pokračovať v práci, ktorú som začala pred jedenástimi rokmi

NsP Milosrdní bratia dokazuje, že fungovať sa dá aj bez dlžôb

zariadením, s veľkými chodbami... Presne takým istým spôsobom, keby sa nešpekulovalo, mohla sa zrekonštruovať nemocnica na Mickiewiczovej za peniaze z predaja iných nemocničných priestorov.

Nemocnicu Milosrdných bratov sme opravili za plnej prevádzky - prekladali sme pacientov, pracovali sme za plachtami a spravilo sa to. Keď sa naša nemocnica dala zrekonštruovať, dala by sa aj Mickiewiczova, pretože to je pavilónový systém budovy. Na Milosrdných bratov sme dostali necelých jedenásť miliónov eur, ale s podmienkou, že nemocnica bude počas opravy v prevádzke a musí byť zariadená a vybavená v stanovenom termíne. Odvtedy verím, že sa dajú dodržať aj termíny, aj peniaze. Sme nemocnica, ktorá nemá dotácie, musíme sa užiť sami a nesmieme mať dlžoby, lebo sme neštátna zariadenie. Dostaneme len to, čo nám ráči zaplatiť poisťovňa, a dokážeme fungovať bez dlžôb.

Popri medicíne ste už tretie volebné obdobie aj poslankyňou v Starom Meste. Aké záväzky ste si dali na začiatku a čo sa vám podarilo splniť?

Poslankyňou som už tretie volebné obdobie a rovnako dlho som v sociálnej komisii. Moja absolútna priorita je sociálna politika Starého Mesta a tam mám dve cieľové skupiny - mladé rodiny a ich deti a seniorov. Problematika, ktorá ma trápi už jedenásť rokov, je zariadenie základných umeleckých škôl. Považujem ich za veľmi dôležité voľnočasové aktivity, ktoré by mali byť dostupné všetkým deťom, nie len pre géniov a absolútne nadaných. Je to aktivita, pri ktorej z vlastnej skúsenosti viem, že mám deti tri dni do týždňa preč, ale viem kde. Okrem toho sa musia ešte doma tejto aktivite venovať a rozvíja sa aj vnímanie dieťaťa. Nezáleží na tom, či ide o balet, výtvarnú alebo hudobnú. V Starom Meste sme mali ZUŠ veľmi dobre vybudované. Teraz je problém s priestormi na Panskej a do dnes sa mi nepodarilo dotiahnuť do konca, pretože ide o záležitosti mesta.

V každej školskej komisii, aj keď škola patrí pod mesto, je jeden poslanec za príslušnú mestskú časť. Ja som v komisiách vo všetkých

– našli sme priestory a budovali sme tieto školy. Ešte sa mi to nepodarilo dotiahnuť do konca, neviem, ako to bude vyzeráť, ťažšie sa mi robí, keď nie som mestská poslankyňa, ale je to jedna z vecí, ktorú považujem za svoju osobnú prioritu.

Spomínali ste, že vašou cieľovou skupinou sú mladé rodiny. V čom sa im snažíte pomôcť?

Ročne sa nám v Starom Meste narodí okolo 195 až 205 detičiek. Mám pocit, že týmto rodinám treba pomôcť. Nevie, prečo si všetci myslia, že sú to len solventní ľudia - sú to normálne žijúci a pracujúci ľudia. V prvom rade sa snažím pomôcť matke, keď je na materskej dovolenke a druhý veľký problém vidím v dávaní detí do jasí. Nie každá matka si môže dovoliť byť tri roky doma s dieťaťom, nedovolí jej práca, súkromník... a v dnešnej dobe si nemôžete

bola udomácnit ho a udržať, aby si niekto nezmyslel zrušiť ho. Prešporokovo považujem za veľmi dôležité.

Ďalšia vec sú jasličky. Som hrdá na to, že ako jedna z mála mestských častí máme dvoje jasličky, ktoré nám pre staromestské deti stačia. Sú na veľmi dobre dostupných miestach a som rada, že sa mi podarilo vybojovať, aby sa nezrušili. Sú stále 100 % obsadené.

Oproti minulému volebnému obdobiu sa mi však nepodarilo udržať poplatky v jasličkách. Predchádzajúce obdobie sme presadili, aby staromestské deti platili len toľko, koľko dostanú od štátu, plus stravu - tá sa vždy platila samostatne. Nemuselo sa nič prepočítavať. Ak sa zvýšil poplatok od štátu, zvýšil sa i poplatok v jasliach. Toto sa mi nepodarilo udržať. Teraz sa poplatky násobia koeficientom, je to stále únosné, ale platí sa podstatne viac. Ešte stále sa mi však darí udržať tieto zariadenia v správe Starého Mesta, aby sa jasle nedostali do súkromných rúk. Viem, že na to Staré Mesto dopláca, ale myslím si, že táto skupina mladých rodín si takúto pomoc zaslúži.

Druhá skupina, ktorej vy venujete zvláštnu pozornosť, sú seniori. Vieme, že ide o dominantnú skupinu v Starom Meste, ktorá od určitého obdobia potrebuje zvýšenú starostlivosť. Ako sa mestská časť stará o svojich majoritných obyvateľov?

Čo sa týka mojej druhej cieľovej skupiny - seniorov, tých máme rozdelených na aktívnych a imobilných. Pre aktívnych máme zo zákona zriadené tri kluby dôchodcov a predminulé volebné obdobie sa nám podarilo zriadiť ešte šesť ďalších klubov, ktoré nie sú dané zo zákona. Sú vybudované na záujmové činnosti. Seniori si sami hľadajú priestory aj financie. Tieto kluby nie sú v našich priesto-

zo svojich odmiem.

Keďže som lekárka, veľmi vnímam ďalšiu skupinu, a to sú chorí, ťažko pohybliví a imobilní. Ešte predminulej sociálnej komisii môžeme ďakovať, že prijala od mesta do svojej kompetencie ako jediná mestská časť aj domovy dôchodcov aj zariadenia opatrovateľskej služby. Dnešná zdravotná situácia je taká, že pacient je sedem dní v nemocnici a ôsmy ide domov. Nikoho nezaujímam, že pacient je napríklad po porážke, ležiaci a imobilný. Osemdesiatročné dedko dostane domov osemdesiat ročnú babku, ktorá bola tri týždne na oddelení pre dlhodobu chorých, ale ďalej sa už nemá kam ísť liečiť. Keď starý človek opatruje starého človeka, tak sa sám môže „zimobilniť“. Zo zákona musí mať mestská časť terénnu opatrovateľskú službu, ale nemajú opatrovateľskú službu v zariadení a už vôbec nemajú domovy dôchodcov. Ale my, ako jediná mestská časť, máme vo svojej správe aj domovy dôchodcov, aj opatrovateľskú službu. Toto zariadenie je prechodná stanica na tri až šesť mesiacov a človek sa za túto dobu dokáže „zmobilniť“ natoľko, že môže ísť domov alebo aspoň do domova dôchodcov. Zariadenia opatrovateľskej služby máme na veľmi dobrej úrovni - máme dobrý personál, vymenili sa posteľe za elektrické polohovacie, dozariadovalo sa... Ale neurobíte zo zlých priestorov dobré - s bytmi na druhom poschodí bez výťahov nespravíte nič. Mojm snom bolo pre náš domov dôchodcov, ktorý je najstarší v Bratislave, získať nové priestory. Bola úvaha prebudovať bývalé jasličky na Búd-kovej. V tej lokalite je však jedna nátlaková skupina, ktorá neoficiálne vyhlásila, že ona sa nebude dívať na starých, chorých a ležiacich. Oficiálne prezentovali názor, že tam má byť hotel alebo penzión, ale územný plán povoľuje len sociálne zariadenie. Napokon súhlasili s materskou

Bývalá poliklinika na Bezručovej ulici mestu chýba

dovoliť prísť o prácu. Ide o lekárky, úradníčky, učiteľky... Nie je problém pomôcť insolventným a sociálne slabším skupinám - na to sú určené pravidlá a peniaze. Problém je pomáhať strednej skupine rodín. Ešte minulé obdobie sa nám podarilo zriadiť Materské centrum Prešporokovo a moja tohtovolebná aktivita

roch, ale mestská časť ich pozýva na koncerty, na výmenné pobyty do Prahy, posedenia v prírode... Sú to veľmi životaschopné zariadenia, ale dobre im padne nejaká koruna navyše. V súčasnej sociálnej komisii mám problém s udelením dotácií pre tieto kluby. Klobúk dole pred starostom, ktorý kluby dofinancoval

škoolou. Ide však o vyhodnené peniaze, lebo súhlasili len s prerobením, nie s vystavaním novej budovy. Napokon sme našli materskú škôlku na Dobšinského, ktorá išla tento rok do útlmového režimu. Na jej mieste sa má postaviť nová budova pre účely senior centra.

Veronika Ševčíková

ČUNOVO POČÍTA S NÁRASTOM OBYVATEĽOV I NÁVŠTEVNÍKOV

Vážení čitatelia, Bratislava má 17 mestských častí. Líšia sa veľkosťou, počtom obyvateľov, históriou, ale aj problémami, ktoré ich trápia. Taktiež sa v rozhovore s jednotlivými starostami budeme pýtať, ako naplnili svoje záväzky po takmer troch rokoch v kresle. V našom novom seriáli na pokračovanie predstavíme v každom čísle jednu mestskú časť. Dnes začíname počtom obyvateľov najmenšou – Čunovom.

Čunovo je najmenšou bratislavskou mestskou časťou. Nachádza sa tu príjemné lesné prostredie, vodné dielo, ktoré ponúka široké spektrum využitia voľného času na rekreáciu. Mestská časť leží takmer na hranici s Maďarskom a vďaka tejto lokalizácii tu spolu žijú Slováci, Maďari, Chorváti a Nemci. Severne od obce leží prírodná rezervácia Ostrovné lúčky, kde sa vyskytujú vzácne druhy rastlín. Novodobým turistickým lákadlom v okolí Čunova je vodné dielo. Z obce je možný prístup k neďalekej vodnej nádrži, kde je vybudovaný športový areál pre vodné športy.

Rozloha: 18,6 km²

Počet obyvateľov: 949

Starosta: Gabriela Ferencáková

Zastúpenie politických strán v miestnej samospráve: 7 nezávislí kandidáti, 2 SDKÚ-DS.

História Čunova

Prvá písomná zmienka o Čunove pochádza z roku 1232, kedy vládol Ondrej II. Doklad z roku 1258 hovorí o rozdelení územia a spomína sa v ňom dedina Chun. Ondrej III. udelil 2. decembra 1291 Bratislave a richtárovi Jakubovi mestské výsady. Čunovo, Jarovce a Rusovce sa stali hranicami Mošonskej župy a tvorili hranicu medzi Horným a Dolným

Uhorskom.

V 17. storočí sa stretávame prvý raz s organizovanou správou a richtárom, ktorý už vlastní typárium – obecnú pečať. Za vlády Márie Terézie sa upravili cesty a jedna z nich viedla cez Čunovo do Mošonu a do Hainburgu. Po Prvej svetovej vojne sa Čunovo stalo súčasťou Maďarska a názov obce bol Dunacsun. Po skončení Druhej svetovej vojny 15. októbra 1947 zostala zadunajská časť na základe Parížskej mierovej konferencie súčasťou Československej republiky. V roku 1972 bolo Čunovo pripojené ako mestská časť k hlavnému mestu Bratislava.

Kultúra

Jednou z najvýznamnejších pamiatok Čunova je Kostol svätého Michala z roku 1783. Postavený bol v neskorobarokovom slohu. V interiéri sa nachádza neskorobarokový oltár, klasicistická kazateľnica a klasicistický skriňový orgán z konca 18. storočia. Na hlavnom oltári stojí socha patróna kostola archanjela Michala.

Pri príležitosti 60. výročia zostrelenia posádky lietadla Britských vzdušných síl počas Druhej svetovej vojny bol v roku 2004 v Čunove slávnostne odhalený Pamätník britským letcom.

V Čunove pôsobí detský folklórny súbor Čunovský krdeľ. Názov súboru vznikol z prekladu chorvátskeho názvu „Čunovsko jato“, ktorí bol založený začiatkom 90. rokov. Súbor má v repertoári tance z oblasti Myjavy, Záhoria, Kostelca, Liptova, Gemera a Zemplína. Pred niekoľkými rokmi vznikla skupina Čunovskí beťári, ktorí reprezentujú piesne a tradície chorvátskej národnostnej menšiny žijúcej v Čunove.

V Čunove sa nachádza aj národná kultúrna pamiatka – kaštieľ so sýpkou. Kaštieľ bol

vybudovaný v 60. rokoch 18. storočia v barokovo-klasicistickom slohu. Kaštieľ, ktorý obklopoval park má iba jedno podlažie. Ide o majetok mesta, avšak správcom je mestská časť Čunovo. Stavba je momentálne uzavretá a chátara, uvažovalo sa, že sa prestavia na sanatórium, z tejto myšlienky však momentálne zišlo.

Šport a školstvo

Do roku 1980 fungovala v Čunove základná škola. Dnes musia deti dochádzať do škôl nachádzajúcich sa na trase autobusu, čiže do najbližších Rusoviec. Od roku 1986 sídli v budove bývalej základnej školy materská škola. Objekt tejto materskej školy je architektonicky výnimočný náročným trojbokým arkierom. Objekt je zrekonštruovaný a nachádzajú sa v nej dve triedy.

V Čunove sa nachádza vodné dielo, vďaka ktorému sa v tejto mestskej časti vytvorilo veľa možností na trávenie voľného času. Od rybolovu, cez rafting a ďalšie vodné športy. Areál vodných športov vybavením spĺňa tie najvyššie kritériá, ktoré umožňujú organizovanie preteky na európskej a svetovej úrovni. V areáli môžete okrem vodných športov vyskúšať aj adrenalínové športy ako hydrospeed, vodné skútre či paintball.

Iste sú každému Bratislavčanovi známe Čunovské jazerá. Tie ležia uprostred lužných lesov a ide o štrkové bagroviská. Jazerá sú obľúbenou letnou lokalitou,

Kostol svätého Michala

kde sa obyvatelia hlavného mesta chodia slniť a kúpať. V Čunove sa nachádza dĺžkovo náročná cyklistická trasa, ktorá má priamo v tejto mestskej časti dĺžku 16 kilometrov. Jej celková dĺžka je 92 km a vedie po trase Prístavný most - Hamuliakovo - Kyselica - stupeň Gabčíkovo - Vojka nad Dunajom - Čunovo - Prístavný most.

Územný rozvoj

Podľa územného plánu sú v Čunove veľmi dobré podmienky pre rozvoj vodných športov s celomestským významom. V tejto súvislosti sa už niekoľko rokov plánuje výstavba nového medzinárodného strediska športu a cestovného ruchu. V apríli 2004 vyhlásila Vodohospodárska výstavba medzinárodnú verejnú obchodnú súťaž na prenájom nevyužívaných pozemkov na brehu Hrušovskej zdre v Čunove. Minister ŽP následne uzavrel zmluvu o prenájme plôch so spoločnosťou Danubia Invest na dobu prenájmu 99 rokov.

Najväčšou očakávanou stavbou je teda Danubia Park. Areál sa bude rozkladať na 220 hektároch a bude na ňom množstvo zariadení a atrakcií pre rekreačných i vrcholových športovcov, turistov i bežných návštevníkov. „Spoločnosť Danubia Invest na základe schváleného územného planú zóny podala prvú žiadosť o územné rozhodnutie. Veríme, že na začatie prác získame stavebné povolenie ešte v tomto roku,“ oznámila projektová manažérka Katarína Bednárová.

Asi o 50% by mal vzrásť počet obyvateľov Čunova po vyštavaní projektu Mladé Čunovo. Realizáciu výstavby by chcela spoločnosť Reform Capital spustiť budúci rok. Spoločnosť vlastní pozemky vo výmere 23 ha, na ktorých chce spomínanú výstavbu realizovať. Proti tomu sa však ohradili občania, pretože sa zastavia kvalitná, poľnohospodársky využiteľná pôda.

Veronika Ševčíková
www.cunovo.eu

ROZHOVOR SO STAROSTKOU GABRIELOU FERENČÁKOVOU

O budúcnosti, aktivitách, splnených a nesplnených sľuboch, ale i problémoch Čunova sme sa rozprávali aj so starostkou Gabrielou Ferencákovou.

Aké sú aktuálne problémy Čunova a ako sa ich snažíte riešiť?

Pretrvávajúcim a najpálči-

vejším problémom je neukončená kanalizácia v mestskej časti. Mala byť vybudovaná Vodohospodárskou výstavbou ako ekologická stavba ešte v súvislosti s výstavbou vodného diela Gabčíkovo. V rámci prechodu kompetencií prevzali práva a povinnosti Vodárne a kanalizácie Bratislava a neskôr Bratislavská vodárenská spoločnosť.

Od roku 2004 je v platnosti zákon, v zmysle ktorého si kanalizačné prípojky hradia fyzické osoby. Diskrimináciu pociťujú obyvatelia Čunova, nakoľko dve etapy výstavby kanalizácie boli prefinancované z prostriedkov štátu a z dotácií, ktoré obdržala mestská časť prostredníctvom FNM za vybudované plynárenské zariadenia. Tretiu etapu prípojok si museli v roku 2007 hradit občania z vlastných zdrojov. Posledná etapa je v štádiu projektovania a nie je známy termín rea-

lizácie. V súčasnosti sa pripravuje projektová dokumentácia a máme záujem o zaradenie výstavby kanalizácie v čo najkratšom termíne.

Bohužiaľ, vzhľadom k nedostatku finančných prostriedkov v rozpočte mestskej časti ako aj nedoriešeným vlastníckym vzťahom nie je možné riešiť naliehavú rekonštrukciu kaštieľa a sýpky, ktoré sú zaradené v zozname kultúrnych pamiatok.

Keď ste nastupovali do funkcie, určite ste si dali niekoľko záväzkov, ktoré ste chceli za volebné obdobie splniť. Čo sa vám podarilo za uplynulé tri roky splniť a čo ešte do volieb stihnete?

Naším základným cieľom pred voľbami bol všestranný rozvoj Čunova. Stanovili sme si program ktorý sa snažíme priebežne plniť. Pre lepšiu informovanosť občanov sme zriadili webovú stránku mestskej časti www.cunovo.eu a zabezpečili sme nové informačné tabule v MČ. Na základe našej požiadavky pôsobí v MČ Čunovo od marca 2007 okrskár mestskej polície.

Zabezpečili sme revitalizá-

ciu kríkov a drevín v celom Čunove. Pre spríjemnenie prostredia boli sponzorsky vybudované premostenia v centrálnej časti skráslené kvetinovou výsadbou.

Ako jediná mestská časť sme získali do správy miestny cintorín, v ktorom sme vybudovali sčasti nové oplotenie, osadili lavičky a koše, zrevitalizovali okolie cintorína. Zo sponzorských darov občanov sme dali vyhotoviť nový centrálny kríž. Na zveladení cintorína sa bezplatne podieľali občania mestskej časti, prevažne dôchodcovia, miestni podnikatelia nám bezodplatne poskytli potrebnú techniku, za čo všetkým patrí vďaka.

Bola vybudovaná tretia etapa kanalizácie. V tejto súvislosti sme zrekonštruovali časť komunikácie v dĺžke cca 500 m, po jej oboch stranách sme vybudovali chodníky, zabezpečili prekládku vzdušného telekomunikačného vedenia v tejto časti ulice. Vybudovali sme orientačný systém, nový bezdrôtový rozhlas.

Každoročne finančne podporujeme športové aktivity TJ Čunovo, finančne sme podporili účasť

folklórnych súborov Čunovský krdeľ a Čunovskí beťári na medzinárodných kultúrnych podujatiach v Portugalsku a Španielsku. Získali sme grant na vydanie CD pôvodných chorvátskych piesní.

V mesiaci september 2009 sa uskutoční rekonštrukcia komunikácie a chodníka na Skýcovskej ulici. V tejto súvislosti bude vykonaná prekládka vzdušného elektrického a telefónneho vedenia, ako aj vybudované nové verejné osvetlenie. Koncom septembra začneme s výstavbou multifunkčného ihriska, na ktoré sme získali finančné prostriedky z Úradu vlády SR.

Ktoré záväzky sa vám naopak nepodarili naplniť a prečo?

Je ešte príliš skoro konštatovať, čo sa nám nepodarilo, nakoľko máme pred sebou ešte jeden rok, ktorý mienime čo najviac využiť a naplniť naše predsavzatia a volebný program. Celkové hodnotenie záväzkov, ktoré sa nám nepodarilo splniť, si ponecháme na záver.

ODTRÚBILI SME KULTÚRNE LETO!

34. ročník najväčšieho festivalu kultúry v meste – Kultúrne leto a Hradné slávnosti Bratislava 2009 je za nami! Takmer 3 mesiace trvajúci festival priniesol v dramaturgii BKIS 205 podujatí a 3 800 účinkujúcich z 18 krajín sveta a pritiahol viac ako 100 000 divákov. 82 letných dní ponúklo kultúru vo všetkých jej formách a podobách, a to v rámci 13 festivalov a v 10 programových cykloch na 13 scénach mesta - v uliciach a na námestiach, v parkoch, na nádvoriach, ale aj na malých komorných scénach. K divácky najatraktívnejším i najnavštevovanejším patrili opäť cykly – Jazz pod vežou s ponukou hviezd svetovej jazzovej scény a projektov ako: Martin Valihora Acoustic Trio, Štěpán Markovič & Ondřej Štveráček Sax Battle, David Hodek & Juraj Griglák Fusion project, Grace Kelly Quintet, Ida Kellarová & Jazz Famelija, Zuzana Lapčíková Kvintet. Cyklus Hudba na Dunaji ponúkol 7 tematických plavieb pre deti i dospelých, z ktorých možno spomenúť aspoň tie najžiadanejšie – Kubánska loď s kapelou Azucar Cubana na palube alebo Jazzová loď, na ktorej si zaspievala Anita Soul a jej band. Medzinárodná Bratislava v spolupráci s ambasádami a kultúrnymi strediskami krajín Európy i sveta priniesla 11 koncertov. V uliciach mesta ste videli umelcov z ďalekého východu – čínsky rozhlasový orchester - China Broadcasting Chinese Orchestra, 2 japonské súbory - Ruy-oh-ryu Yagura Taiko a Shigou Bou-No-Te a kórejský zbor – Capela choir. Spoza „veľkej mláky“ sa predviedol dievčenský spevácky

zbor The Royal Choral Society, z Turecka etnojazzová formácia Oriental Wind a zázračný 12-ročný klavirista - Mertoll Demireli.

Vďaka našim cyklom sa na 2 mesiace zmenil aj priebeh jednotlivých týždňov. Prijemné letné popoludnia v úvode týždňa sme mohli tráviť v oáze relaxu v Letnej čítarni U červeného raka na koncertoch z cyklu - Bluesové popoludnia U červeného raka alebo v Rozprávkovom paláci na nádvori Primaciálneho paláca. V spolupráci s Mestskou knižnicou sme utorkové popoludnia venovali zaujímavým knihám, hosťom a prezentácii i spomienkam na veľkánov slovenskej literatúry v cykle - Literárne stretnutia U červeného raka. Stredy patrili horúcim večerom s veľkými jazzovými hviezdami. Štvrtkové večery zase slovenským a českým legendám country a folk hudby v cykle Túlavou cestou. Sobotné popoludnia v ZOO mohli rodiny s deťmi tráviť s programom Rodinné zoológiady.

Už tradične boli vypredané aj divadelné festivaly Letné Shakespearovské slávnosti a Léto hereckých osobností Bratislava – Praha. Práve premiérou hry z tohto festivalu - Chvíle pravdy, kde excelovala Dagmar Havlová - Veškrnová a Petr Kostka, sme slávnostne otvorili zrekonštruované Mestské divadlo Pavla Orságha Hviezdoslava.

Moderný festival klasickej hudby Viva Musica! opäť dostal nadšené davy divákov svojou nevšednou ponukou. Či už to bol otvárací koncert na Hlavnom námestí - Under my spell s Adrianou Kučerovou,

Otvárací koncert festivalu Viva Musica! na Hlavnom námestí

okoloidúcim zvedavcom, ktorí s obľubou skúmali jeho zákutia, ale priťahoval aj zaujímavý program. Okrem pravidelných djských setov ste sa tu mohli stretnúť aj so Štefanom Hríbom, Jurajom Kušnierikom a ich hosťami v Lampe live, s Dadom Nagyom a literárnymi hosťami v Čítačke, so známou viedenskou kapelou hrajúcou tradičný jazz a swing – Hot Jazz Ambassadors Vienna, ale aj s kapelami ako Kosa z nosa,

formy cirkusového, tanečného, pohybového divadla a elektroakustickej hudby na Hlavnom námestí v 2. ročníku festivalu New Euroart 2009. Kultúre a umeniu menších ži-

vod trubačov, bubeníkov, vláčik Prešporáčik a množstvo ďalších pouličných umelcov, aby Vás upozornili na tento záverečný ceremoniál. Na 4 vysunutých scénach mesta Vám

Festival Menšinové hudobné leto na Hviezdoslavovom námestí

zbor – Seattle girl's choir a hudobná skupina letectva USA v Európe Touch „n go. Zo severu Európy prišla švédsko-nu-jazzová kapela Quiet Night Orchestra, z juhu to bola španielska perkusijná formácia Percujove, z Británie kráľovský

nečakané vystúpenie Jany Kirschner s orchestrom – Symphony session, alebo unikátna show v prevedení 4 parížskych saxofonistov – Sax machine.

Netradičný priestor na Františkánskom námestí Balík ponúkal zážitky

Kasinos, Silvia Fourporation...

Ako je už tradíciou svoj priestor na prezentáciu dostali počas Kultúrneho leta aj mnohé menšinové žánre. Flamenco ste obdivovali v rámci festivalu Iberica v Parku kultúry a oddychu. Nové

Festival Leto hereckých osobností otvorila v hre Chvíle pravdy Dagmar Havlová

júcich na Slovensku patrila scéna na Hviezdoslavovom námestí v rámci 3. ročníka Menšinového hudobného leta. Z hradu sa tento rok presídlili majstri remeselníci a umelci tradičných výrob na Hviezdoslavovo, Rudnayovovo a Rybné námestie počas festivalu - Slovensko v Bratislave – Dni majstrov ÚLUV 2009. Devínske bralo už 6. rok dýchalo históriu v priamom prenose počas víkendy plného rytierskych bojov, dobovej hudby, divadla, koncertov a mnohých ďalších atrakcií v rámci Festivalu historického šermu, hudby, tanca a remesiel. Na Hlavnom námestí sa koncom augusta odohrala aj ďalšia z prehliadok súčasného slovenského a českého filmu – Letný Bažant kinematograf. A o tom, že aj šport možno skĺbiť s kultúrnym zážitkom sme Vás presvedčili 2 koncertmi v rámci cyklu <bratislava – inline>, kde Vám zahrli kapely Hudba z marsu a Funkiez.

4. septembra sme festival, leto i prázdniny „Odtrúbili“ zo 7 veží a mestských vyhládok. V uliciach sa pohyboval historický sprie-

hrali 4 kapely - Vlado Vizár revival and traditional jazz band, Funny Fellows & Zuzana Haasová, Charomeliroo a Quarteto El Poderoso.

Záver festivalu vyvrcholil koncertom na Hlavnom námestí, kde ste sa výborne zabavili s piesňami Pavla Hammela. Rozlúčka s letom je však, ako to už u nás býva zvykom, zároveň pozvánkou do kultúrne bohatej jesene. Odkazom nášho festivalu budú najskôr jeho dozvuky, ktoré ako Ozveny Kultúrneho leta budú prebiehať až do konca septembra. I keď nás počasie opäť zaženie do kamenných scén a interiérov, posolstvo Kultúrneho leta, ktoré chce z umenia spraviť neoddeliteľnú súčasť všedných dní, si v sebe nesme po zvyšok roka! Len vďaka umeniu a kultúre môžeme dať nášmu životu krajší rozmer. Rok 2010 bude pre nás jubilejný, oslávime spolu už 35. výročie! Tešte sa s nami na Kultúrne leto a Hradné slávnosti Bratislava 2010! Viac informácií na: www.bkis.sk.

KONVERGENCIE - 10. ročník medzinárodného festivalu komornej hudby

Bratislavské Konvergenzie sú známe nielen vysokou kvalitou interpretácie, ale aj neformálnou atmosférou, radosťou z hudby a spontánnou komunikáciou medzi umelcami a publikom. Väčšina programov je vytvorená špeciálne pre festival, a tým je jeho dramaturgia originálna a cenná. Po úspešnom turné po Slovensku vyvrcholí 10. ročník tradične v Bratislave. Okrem hlavných projektov komornej hudby (B. Martinů, J. N. Hummel, E. Dohnányi, L. Janáček, J. Haydn) prinesú Konvergenzie koncert pre deti, ale aj premiérové projekty ako „Americké uspávanky“, jazzovo - improvizatívny projekt amerického trubkára Kyle Gregoryho „World Downside Up“, koncert „Romaria“ medzinárodného zoskupenia Dowland Project i špeciálny koncert Collegium Musicum s Mariánom Vargom. Podrobnejšie informácie, kompletný program a profily interpretov na: www.konvergenzie.sk.

Program festivalu

1. Slávnostný koncert k 10. výročiu festivalu - 17.9.2009, 18.30 - design factory
2. Juliet – Dialogue About Love, divadlo - 17.9.2009, 21.00 - design factory
3. – 4. Bratislavská noc komornej hudby VI. - 18.9.2009, 18.30 - design factory
5. World Downside Up – Kyle Gregory Quintet - 18.9.2009, 21.30 - design factory
6. HoLeFaKla, detský koncert - 19.9.2009, 16.00 - design factory
7. Romaria – The Dowland Project - 19.9.2009, 19.30 - Jezuitský kostol
8. Uspávanky - 19.9.2009, 21.30 - Klarisky
9. Allegro Brillante - 20.9.2009, 18.00, design factory
10. Collegium Musicum Special - 20.9.2009, 20.00 - design factory Open-Air

Festival Konvergenzie prináša bohatý kultúrny program pre deti aj dospelých

PALO MACHO - TECHNÉ/POIÉSIS

Jesenná sezóna v design factory sa začala už 4. septembra výstavou sklárskej tvorby umelca Pala Macha. Vystavené sú jeho veľkorozmerné priestorové diela, ale i menšie obrazy zo skla a misy, ktoré si je možné i zakúpiť. Výstava je otvorená do 20. septembra denne: pondelok – piatok, 10.00-18.00, sobota - nedeľa, 13.00-18.00.

V posledné dni, počas festivalu komornej hudby Konvergenzie, bude prístupná aj vo večerných hodinách (viac informácií na www.designfactory.sk).

Názov výstavy Pala Macha Techné/Poiésis výstižne pomenováva to, o čo sa usiluje. Na jednej strane tvorí predmety, ktoré sú súčasťou nášho domova, plnia

praktickú funkciu, avšak rovnako dôležitú úlohu zohráva aj estetická funkcia, ktorá ich ozvláštňuje, robí z nich predmety estetického vnímania. Možno to povedať aj tak, že význam starogréckeho pojmu techné je explikovaný samotnou tvorbou tak, aby odkryla celú oblasť, ktorú svojím významom pokrýva.

Na druhej strane sa Palo Macho venuje tvorbe artefaktov, ktorým dominuje estetická funkcia. Základ týchto artefaktov vychádza z dôsledného rešpektu skla, ako matérie vyznačujúcej sa špecifickými vlastnosťami. Sklo umožňuje vytvárať pozoruhodné obrazy, ktoré sú nezanedbateľným príspevkom k výtvarnej abstrakcii

a geometrii. Neodmysliteľnou súčasťou tvorby je vrstvenie určitých relatívne samostatných rovín, čím sa dosahuje priestorová a významová hĺbka obrazov. Tvorba umeleckých artefaktov je vlastne opäť explikáciou významu pojmu poiésis jednotlivými umeleckými dielami.

Peter Michalovič, kurátor

zriadte si
elektronickú faktúru za elektrinu
a doprajte papieru krajší osud

S elektronickou faktúrou teraz každý získa aj **15% zľavu** na vybrané elektrospotrebiče Whirlpool v sieti NAY Elektrodom.

www.elektroweb.sk
elektrina cez internet

Člen skupiny
e-on

Západoslovenská
energetika

EXPERIMENTY V DIVADLE A.HA

Divadlo a.ha sa rozohdlo pre zaujímavý experiment. Dalo divadlo do rúk čerstvým absolventom VŠMU, ktorí si sami vybrali hry, sami ich režirujú, vytvárajú scény a kostýmy, hrajú, ale sami si musia aj nájsť sponzorov na kúpu autorských práv k jednotlivým dielam.

Skupina mladých hercov a rovnako mladých režisérov sa rozhodla vynoviť repertoár Divadla a.ha. Na september si pripravili slovenskú premiéru európskeho

festivalu Zlomvaz 2009 a Andrea Vozárová a Rebeka Poláková získali čestné uznanie poroty. Rovnako hlavnú cenu vyhrali na talianskom festivale Roma Teatro, kde pokorili aj päť domácich divadiel a Andrea Vozárová získala cenu za najlepší hlas.

V októbri by herci chceli obnoviť svoju absolventskú inscenáciu ...len kvapky na horúce kamene... od R.W. Fassinbindera a v priebehu sezóny si naplánovali Rakovinu nevyliečiš od Denisa Learya, Malú morskú vílu od H.Ch.

Andersen a autorskú monodrámu Piaf od režisérskych dvojíc Bielík a Koreňci.

Prvou hrou, ktorú mladí herci pod režisérskou taktovkou svojich ročníkových kolegov Juraja Bielika a Antona Koreňciho zahrajú, je Choroba mladosti.

Na scéne sa predstavia Danica Matušová, Rebeka Poláková, Kristína Tóthová, Andreja Vozárová, Ferko Balog, Michal Jánoš a Tomáš Vrvník. Juraj Bielík, jeden z režisérov v podstate celého kolektívu novo-

hercov o tejto inscenácii hovorí: „Túto hru sme si vybrali, pretože sa nám páči, pretože nám sedí na obsadenia a pretože je to výpoveď mladých ľudí – absolventov, ktorí práve promujú – čo sa pred dvomi mesiacmi stalo aj nám. Títo ľudia vstupujú do života, takže hra je

i generačnou výpoveďou. Trošku to pripomína Beverly Hills alebo Priateľov. Ide o partiu mladých ľudí, ktorí riešia rôzne životné situácie. Hlavná téma je „Ako čo najbezbolestnejšie dospieť.“ Alebo, ako hovorí jedna z postáv hry Mária: „Študentský život skončil, a teraz to už

bude vážne.“ Herci ďalej dodávajú, že na inscenácii sú zaujímavé dva konce, ktoré budú hrať striedavo alebo: „Keď sa nahneváme, zahráme oba konce za sebou,“ uzatvára Michal Jánoš.

Režisérsky hru pripravila dvojica Juraj Bielík a Anton Koreňci, ktorý ide v otcových šlapajach. Pod ich vedením sa na javisku objaví štyri herečky a traja herci, ktorí už začínajú hrať aj v televízii alebo účinkujú v dabingu. Člen mladého kolektívu - Tomáš Vrvník si už zahral v dvoch hrách SND a nedávno dokonca odmietol ponuku hlavnej postavy v pripravovanom televíznom kriminálnom seriáli.

Hru skúšajú takmer denne osem týždňov a výsledok ich práce by ste mali vidieť počas 80 minútového predstavenia. Premiéra Choroby mladosti sa uskutoční 19. septembra o 19:00 hod. a o týždeň 26. septembra uvedú festivalovými cenami ovenčenú hru Nemá kocúr večne hody.

V predstavách vedenia divadla je postupná kombinácia skúsených hercov a mladých absolventov. Okrem spomenutých hier sú v pláne ešte niekoľké premiéry, takže tohtoročný program Divadla a.ha bude kompletne vynovený.

(vs)

SÚŤAŽ O VSTUPENKY NA PREMIÉRU HRY CHOROBA MLADOSTI

Ak vás zaujalo predstavenie Choroba mladosti a chceli by ste vidieť prácu mladých a tvorivých ľudí, môžete sa prostredníctvom Bratislavského kuriéra stať jedným z piatich výhercov, ktorí získajú dva lístky na premiérové predstavenie.

Stačí, ak odpoviete na súťažnú otázku:

AKO SA VOLÁ VLASTNÝM MENOM AUTOR HRY CHOROBA MLADOSTI?

Odpoveď nájdete na stránke Divadla a.ha - vwww.divadloaha.sk.

Odpovede nám zasielajte na mailovú adresu redakcia@skurier.sk.

Nezabudnite uviesť meno a telefónne číslo. Výhercov vyžrebujeme v piatok 4. septembra a ich mená nájdete v 14. čísle Bratislavského kuriéra a na našej internetovej stránke.

INZERCIA

MÁM RÁD, KEĎ VECI FUNGUJÚ

Do politiky som sa rozhodol vstúpiť preto, lebo chcem meniť veci okolo seba

Mám rád dni, keď ráno odveziem deti do školy a mám čas si zísť na kávu do kaviarne oproti nášmu domu. Cítim sa dobre medzi ľuďmi, vždy si tam prečítam noviny.

Ten rituál ma dokáže naštartovať. Medzitým dávam pozor, aby som nikde nemeškal a preto potrebujem mať na ruke vždy presný čas. Presný na sekundu. Nosím mechanické hodinky. Ak sa ma niekto spýta prečo, odpoviem že - mám ich skrátka rád. Nie vždy je nutné mať racionálne dôvody. Pripadajú mi skrátka ako malá dokonalosť a to mi stačí. Naťahujú sa nosením. Niekde som čítal, že mechanické hodinky uprednostňujú ľudia so zmyslom pre klasickú eleganciu. Ja teda toto tvrdenie nedokazujem, lebo najprirodzenejšie sa cítim v ležérnom oblečení. Asi mám v sebe nábeh k niečomu - ak to dovoľujú okolnosti - čo nepôsobí veľmi uhladene.

Vo svojom príbuzenstve, nesúcom naše priezvisko, je množstvo umelcov. Tie gény sú v našom rode dosť silné

a celkom určite sú aj vo mne, čo je pre mňa len plus. Napriek tomu - som pôvodne vyštudovaný programátor. Vytváral som programy, celé počítačové systémy. Myslím si, že je to veľmi podobné architektúre...

A každý architekt je tak trochu umelec... Veď ako dieťa som hral na husle... Mám síce technické vzdelanie, ale nie zmýšľanie. Dokážem sa pozeráť na veci nie len z racionálneho pohľadu. Na to, aby všetko do seba zapadalo, nemusíte použiť vždy a za každých okolností len algoritmus. Častokrát pomôže, ak sa k nemu primieša troška empirie, empatie a predvídavosti. Menej sa odvolávam na technokratické riešenia, väčšinou sa orientujem na človeka. Je to fundamentálna hodnota na to, aby sa ľudia mohli slobodne rozvíjať. Sloboda a demokracia. To sú dve základné hodnoty v medziludských vzťahoch. Hoci neraz spôsobia ťažkosti, v konečnom dôsledku sa pri ich akceptovaní žije ľahšie.

Pavol Frešo

Súčasťou edície Bratislava – Pressburg, ktorú vydáva Albert Marenčin – Vydavateľstvo PT, je aj kniha Igora Janotu Bratislavské rarity. Autor v nej približuje atraktívne kuriozity a kuriózne atraktivity starej Bratislavy. Pozývame vás na krátku exkurziu....

ČERVENÝ KOHÚT

Prvý požiar, zaznamenaný v kronikách, vypukol v Bratislave v roku 1271. Oheň pohltil aj veľmi vzácny archív miestnej kapituly a navždy sa stratili dokumenty svedčiace o živote v meste.

Prvé záznamy o protipožiarnych opatreniach sa zachovali z rokov 1440 a 1446. Mestská rada vtedy vydala nariadenie, podľa ktorého každý, kto zistí požiar, musí to ihneď hlásiť na radnici. Mestskí úradníci sú povinní neodkladne vyvesiť červenú zástavu, ak sa to stane cez deň. V noci sa v smere požiaru vyvesil červený lampáš a trubač z veže trúbil na poplach. Poriadok pri hasení požiaru mal spočiatku pätnásť paragrafov, neskôr pridali aj šestnásť - ten, kto prišiel k požiaru prvý s vodou, dostal zvláštnu odmenu. Občania, ktorí pomáhali požiar hasiť, dostávali za odmenu víno z mestských pivníc. A majiteľov domov, v ktorých požiar vznikol, zas mesto prisne pokutovalo.

Prvú ručnú striekačku si mesto zadovážilo až v roku 1526. O rok neskôr pribudla aj pojazdná cisterna.

Prvý hasičský zbor mali židia v gete. Mali tu veľké sudy a vedrá z nepremokavého plátna a jednu silnú ručnú striekačku. 19. marca 1876 odovzdali židovskí hasiči svoju veľkú striekačku mestu a pre potreby geta si ponechali menšiu. Od roku 1863 totiž už v meste fungoval telocvičný a hasičský spolok a ten si veľkú striekačku prevzal do užívania. Okrem najbežnejšej výbavy mal spolok len jednu striekačku, ktorú mu mesto kúpilo v roku 1868. Prvú parnú striekačku dostali hasiči v roku 1883. Jej výkon bol 360 litrov za minútu, pričom čerpadlo bolo schopné vytlačiť vodu z Dunaja až na Hrad.

Bratislavskí hasiči v roku 1885 prvý raz hasili menšie požiare ručnými hasičskými granátmi. Boli to sklené vodotesné nádoby, naplnené tekutinou. Keď hasič hodil granát do ohňa, nádoba sa rozbila a tekutina sa žiarou zmenila na plyn, ktorý oheň uhasil alebo aspoň utlmil.

V roku 1888 dostali hasiči voz, mechanicky vyťahovací rebrík a záchranné vozidlo – ľahkú bričku na prevoz ranených. Prvá sanitka sa v uliciach Bratislavy objavila až 4. septembra 1913, prvá automatizovaná striekačka s motorovým a vyťahovacím rebríkom 14. októbra 1920 a prístroj na umelé dýchanie v roku 1926.

(vs)

Prešporský Pitaval

Len málokteré mesto na Slovensku, ale aj v Európe, má zachovaných a uložených vo svojom archíve toľko výsadných listín ako Bratislava. Od roku 1291 až do konca stredoveku, čiže do roku 1526, dostal vtedajší Prešpork od uhorských kráľov a kráľovien spolu 107 pôvodných privilegií a 41 konfirmačných listín, ktoré boli vlastne oficiálnymi potvrdeniami, čiže spravidla doslovnými odpismi už vydaných privilegií. Konfirmácie sa vyhotovovali najmä preto, aby sa v prípadných sporoch pri preukazovaní príslušných slobôd a výsad udelených mestu šetril originál. Aj konfirmácie boli potvrdené kráľovskou pečatou, takže z právneho hľadiska boli nespochybniteľné. Oproti originálnym privilegiám sa síce zhotovovali, čo do materiálu či výzdoby omnoho skromnejšie, ale aj tak neboli lacnou záležitosťou. Dokazujú to záznamy v komornej (účtovnej) knihe mesta Prešporka, ktoré osvetľujú okolnosti súvisiace s kráľovskou konfirmáciou vydanou 13. júla 1498 v Budíne.

Z komornej knihy vyplýva, že roku 1498 mesto vyslalo ku kráľovi Vladislavovi II. do Budína delegáciu, v ktorej bol richtár Peter Kreutz, mešťanosta a súčasne významný obchodník Wolfgang Forster a mestský pisár Krištof Kuntzkešler. Ich cesta sa začala

PUTOVANIE ZA VÝSADAMI S ÚPLATKAMI

v prešporskom prístave, kde boli pripravené lode s proviantom. Celú cestu mali absolvovať pravdepodobne bez medzizastávok, lebo mestský komorník im dal naložiť mäso, chlieb, víno, kurence, sušené a pečené ryby, kapustu, masť, husi, syry, mušt, žemle, klinčeky, šafrán, čierne korenie, zázvor, olivový olej a iné potreby za 5 zlatých. Ako cestovné diéty na osobnú spotrebu počas služobnej cesty dostali mestskí funkcionári 38 zlatých. Osobitne pre sluhov a lodníkov bolo naložených 81 holieb (necelých 55 litrov) vína. Pre prípad nehody dal komorník kúpiť i drevo na opravu lode, ktoré zoberali so sebou. Vzhľadom na to, že cesty neboli ani na Dunaji celkom bezpečné, ochranu delegácie popri lodníkoch a sluhoch zabezpečoval aj mestský žoldnier.

Okrem cenných listín a darov niesli ctihodní mestskí páni aj peniaze, ktorými mali zaplatiť za zhotovenie listiny. Vystavenie znovupotvrdenia kráľovského privilegia bolo delikátne a časovo náročné. Mestskí delegáti museli vynaložiť nemalé úsilie, aby na kráľovskom dvore dosiahli úspech. Okrem diplomacie boli vtedy účinným prostriedkom predovšetkým úplatky. Vlastné zhotovenie konfirmácie zaiste netrvalo dlho, lebo mestský pisár, ktorý opatroval staré výsadné listiny počas cesty, čakal v kráľovskej kancelárii, kým mu kráľovský pisár neodovzdal

Cesty z Prešporka do Budína sa v stredoveku často uskutočňovali po Dunaji

nové privilegium. Od prešporského pisára dostal ako pozornosť kus jemného talianskeho plátna. Mesto okrem toho, že zaplatilo požadovaný poplatok 40 zlatých, darovalo kráľovi 1 drajlink (okolo 1 075 litrov) kvalitného vína a Tomáša Bakóca, ktorý ako ostrihomský arcibiskup bol zároveň kráľovským kancelárom, obdarovalo polovicou fudra (približne 806 litrov) rovnakého vína.

Zhotovenie novej privilegálnej listiny nebolo teda lacnou

záležitosťou. Celkové náklady, čiže poplatky, dary, cestovné výlohy do Budína a späť, vyšli mesto na takmer 200 zlatých. Bola to vysoká suma, za ktorú sa dalo vtedy kúpiť prinajmenej 40 dobrých koní alebo 2 500 kg soli. Keďže náklady životného minima v stredoveku predstavovali 1 zlatý mesačne, bežný človek by dokázal z obnosu zaplateného za privilegium vyžiť 16 a pol roka.

Vladimír Segeš

ZAKLIATY BURG

V 17. storočí turecké vojsko sporadicky, ale obzvlášť listivo obliehalo múry a bašty Bratislavy. Jedenkrát, keď sa útočník posilnil medzičasom privandrovanými Tattarmi, už-už hrozilo podmanenie s následkami plienenia a vraždenia. Predtým mesto už dalo zbúrať viaceré domy i kostoly na predmestiach a materiál sa použil na zosilnenie opevnenia vnútorného mesta. Vydesené obyvateľstvo úzkostlivo očakávalo rozhodnú akciu, ktorá by nepriateľa odrazila čo najďalej od obranného valu. Mestská rada zasadla v ozrutnej a vtedy najvyššej štvorposchodovej budove nazývanej Burg, ktorá sa využívala pre obecné účely. Rozhodla, že s útočníkom sa bude najskôr vyjednávať a na znak zmierenia mu odovzdá hodnotné dary.

Mierovú deputáciu tvorilo dvanásť najstarších ctihodných otcov mesta. Koňmi viezli náklad zlata, striebra a iných cenných kovov. Úmysel navštíviť vojvodu – bega Turkov sa vopred ohlásil trúbením z Michalskej veže. Obliehajúci vyslali signál, že sú ochotní vyjednávať. Obrancovia vytiahli spustenú mrežu na bránu a skupina radných pánov sa vydala na cestu, na územie obsadené nepriateľom.

Bezbranní parlamentári sa dostali len kúsok od brány, keď ich zákerne napadli bojovníci protivníka. Násilím im odňali všetky dary a fyzicky ich zlikvidovali. Dosekaný vodca deputácie prv, než vypustil dušu, vyriekol ohnivú kliatbu na zradného bega. Vzápätí

jeho početné vojsko zaútočilo na mesto. Prezieraví obrancovia však včas zatvorili bránu a z hradieb spustili palbu z pušiek a ťažkých toporov a následným ohňostrojom prinútili nepriateľa dostatočne sa vzdialiť.

Čoskoro po zákernej udalosti sa v Burgu diali podivuhodné zjavenia vždy v čase, keď sa k mestu približovalo vojnové nebezpečenstvo. Obrovské tmavé a chladné priestory domového giganta poskytovali vhodné podmienky pre vytvorenie atmosféry strachu. V nočnom tichu bolo počuť na najvyššom poschodí ohromujúci lomoz, rinčanie mečov a šablí, škripot ťažkých reťazí. Hore-dolu schodištom duneli kroky okovaných čižiem. Pocity desy z monštruózných zvukov sa u viacerých obyvateľov veľkodomu znásobovali videním blikajúcich svetielok v noci. Šepkandou i otvorene sa mestom šírili klebety o nevysvetliteľných úkazoch v Burgu a poverčivých ľudí udržovali v neistote. Megalit mesta postupne získal povest strašidelného domu.

Ovídius Faust zoširoka skúmal dôsledky tragických udalostí v mnohých archívnych prameňoch a pútavé príbehy zostavil do rozsiahleho celku. Z pestrého spektra výpovedí stojí za pozornosť humorne pôsobiace videnie jednej služobnej v Burgu. Raz cez kľúčovú dierku nazrela do uzamknutej zasadacej sály na najvyššom poschodí. Zazrela tam pri dlhom stole sedieť na zlatých stoličkách dvanásť

šedivých starcov, ktorí sa podľa tradovania mali podobať pred desaťročiami zavraždeným radným pánom. V šoku zutekala, ale jeden zo starcov jej zatarasil cestu na schodisku a oslovil ju: „Dnes ti darujem život, ale keď nás ešte raz budeš v noci rušiť, zadržíme Ťa tu navždy pre naše potešenie.“ Služobná mala vraj nasledujúce ráno nájsť vo svojom kuchynskom hrnci veľa pravých zlatých dukátov.

Aj po vyše jednom storočí od vražednej udalosti sa mestom šírili vždy nové klebety o Burgu. Poverám a fiktívnym videniam podliehali aj vzdelení ľudia. Jeden vysoký francúzsky dôstojník počas obsadenia Bratislavy sa v roku 1805 ubytoval na jeho štvrtom poschodí. Hneď prvú noc mal prežiť horor: tvrdil, že od večera do bieleho rána sa musel mečom brániť proti dvanástim atakujúcim bielobradým starcom, ktorí ho chceli zahrdúsiť.

Podobne opisovali nočné príhody aj iní nájomníci v Burgu.

V roku 1883 zbúrali Burg a strašidlám bol koniec. Počas demolácie boli na jednej stene štvrtého poschodia objavené dva veľké železné kruhy. Na protíľahlej stene bolo vmontované takzvané Dionýzovo ucho. Bola to veľká ozvučná doska zo špeciálneho kameňa zo Syrakúz. Jej rezonanciou sa pre pozorne načúvajúceho zosilnena, ale i skreslene premietali aj nepatrné akustické záchvevy v budove.

Na mieste Burgu dal veľkoobchodník s vínom František Pallugyai postaviť veľký činžový palác v neobarokovom štýle. Dnes sa na jeho prízemí na Hlavnom námestí číslo 6 nachádza kaviareň MAXIMILIAN DELIKATESO.

Z pozostalosti Ovídia Fausta spracoval B. M. Ferjenčík

BUĎTE ŠTASTNÍ, ZDRAVÍ A PLNÍ OPTIMIZMU

ROZHOVOR

s novopečenou kráľovnou
MÁRIOU ANNOU

Počas uplynulého víkendu Bratislava zažila už po siedmy raz novodobé Korunovačné slávnosti. Tento rok sa spomínal a oslavoval v uliciach mesta rok 1638, keď korunovali uhorskú kráľovnú Máriu Annu. Návštevníkom slávností ju stelesnila tanečníčka Ivana Surovcová, známa z nedávnej tanečnej šou. Po jej boku stál aj na nedávnom parkete, aj na kráľovskom koberci herec a tanečník Filip Tůma.

6. septembra ste boli korunovaná ako Mária Anna. Keby ste sa preniesli do 17. storočia, kedy táto panovníčka žila, čo by ste si najviac užívali – na dobe, postavení, živote na kráľovskom dvore...?

Najviac by sa mi páčilo reprezentatívne zastupovanie manžela počas jeho neprítomnosti vo Viedni tak, ako to bolo aj v skutočnosti, páčila by sa mi tá zodpovednosť.

Mária Anna bola matkou šiestich detí, viete si predstaviť, že by ste aj vy mali také početné potomstvo?

Samozrejme, že predstava by to bola neskutočne krásna, ale asi v 21. storočí nereálna, keďže dnešný svet je trochu uponáhľaný.

Svadba Márie a Ferdinanda trvala celý mesiac. Páčila by sa vám taká pompéžna oslava?

Oslavovať celý mesiac môže naozaj len kráľovský pár a keďže som bola korunovaná za kráľovnú, tak určite áno.

Kráľovský pár podľa všetkého žil v harmónii a tak i vládol. V čase, keď bol Ferdinand preč, zastúpila ho vo všetkých sférach jeho manželka. Keby ste vy boli skutočne korunovaná, ako by ste vládli?

Vládla by som zodpovedne, snažila by som sa byť spravodlivá a čestná, aby sa poddaní mali skutočne dobre a nemuseli sa sťažovať.

I keď je obrad korunovácie len symbolický, na hlavu vám nasadili symbol moci. Ako by ste ho využili? Čo by ste dnes zmenili, ak by boli všetky vaše priania rozkazom?

V dnešnej dobe panuje finančná kríza, je vysoká nezamestnanosť a nízky príjem, tieto veci by som riešila ako prvú. Chcela by som viac podporovať domácich podnikateľov a na záver len toľko - aby ľudia neboli

Ivana Surovcová (Mária Anna)

veľmi uponáhľaní a žili si život viac podľa svojich predstáv.

Vy ste profesionálna tanečníčka. Za čias Márie Anny ešte neexistoval viedenský valčík. Poznate a viete zatancovať tance, ktoré sa viažu k 17. storočiu?

Keďže medzi spoločenské tance nezapadá takýto tanec, tak nie. Ale určite by som sa ho rýchlo vedela naučiť.

Korunovačné slávnosti sú veľ-

kou slávnosťou pre Bratislavčanov, ale i turistov. Absolvovali ste nejaké špeciálne prípravy?

Absolvovali sme tri stretnutia s organizátormi.

Ako úradujúca kráľovná na nasledujúci rok chcete niečo odkázať svojim poddaným?

Nech sú hlavne šťastní, zdraví a plní optimizmu.

Veronika Ševčíková
foto Miroslav Košírer

ŽIVOTOPIS MÁRIE ANNY

Mária Anna, dcéra španielskeho kráľa Filipa III. a arcivojvodkyne Margaréty, sa narodila v Madride 18.8.1606. Keď zomrel arcivojvoda Ján Karol, najstarší syn cisára Ferdinanda II., ktorý bol pôvodne vybraný pre Máriu ako ženich, zaujal miesto nápadníka cisárov druhorodený syn Ferdinand. Sobáše vyjednávania trvali roky, pretože o ruku Márie Anny sa uchádzal i následník anglického trónu Karol, ktorý sa aj osobne dostavil do Španielska.

V roku 1626 Máriu Annu napokon zasnúbili s Ferdinandom, ktorý bol medzitým v roku 1625 v Soproni korunovaný za uhorského kráľa, pretože v Prešporku v tom čase zúrila morová epidémia. Vo svadobnej zmluve z roku 1628 bolo zvlášť zdôraznené žiadané posilnenie príbuzenských vzťahov medzi Viedňou a Madridom. Na rozdiel od svojej sestry, francúzskej kráľovnej Anny, si Mária ponechala svoje práva na španielsky trón; tie však boli neskôr značne zúžené, keď sa roku 1629 narodil dedič trónu Baltazar Carlos.

Po dlhých preťahoch sa Mária Anna s veľkým sprievodom vybrala v decembri roku 1629 do Viedne za svojím ženichom. Cesta z Madridu do Viedne trvala omnoho dlhšie, ako sa pôvodne plánovalo – dôvodom boli vojny, epidémie a v neposlednom rade aj slávnosti vo Viedni. Veľkolepá svadba a s ňou spojené slávnosti trvali celý marec v roku 1631 a uprostred tridsaťročnej vojny stáli 365 280 zlatých.

V januári roku 1637 po korunovácii svojho manžela Ferdinanda bola aj ona v Regensburgu korunovaná za nemeckú kráľovnú. Krátko nato 15. februára 1637 zomrel cisár Ferdinand II. a Máriin manžel, výdatne podporovaný svojou manželkou, nastúpil na trón ako Ferdinand III. V nasledujúcom roku v zime 14. februára 1638 v Bratislave v Dóme sv. Martina bola korunovaná za uhorskú kráľovnú. Korunovácia bola však slávnosťou skôr rodinnou, domácou, bez väčších zahraničných ohlasov. Počas 15-ročného vzťahu sa Márii a Ferdinandovi narodilo 6 detí.

Postup Švédov prinútil cisársku rodinu v roku 1645, aby nachvíľu utiekla do Štajerskeho Hradca do Linzu. Tam 40 ročná Mária Anna vo vysokom stupni tehotenstva 13. mája 1546 zomrela na následky otravy. Dieťa Márie, ktoré ešte žilo, bolo z mŕtveho tela matky vyoperované, ale hneď zomrelo. Obe mŕtve telá boli skvostným pohrebným ceremoniálom prepravené po prúde Dunaja do Viedne, kde boli pochované v spoločnej rakve v kryptách kapucínskeho kostola.

Z HISTÓRIE BRATISLAVSKÉHO MÄSIARSTVA

Mäsiari a údenári patrili v Bratislave v období 1. ČSR k najpočetnejším potravinárskym remeslám. Bratislavské občianstvo mäsiarov a údenárov uviedlo v roku 1931 217 členov. Väčších firiem, s viac ako 10-20 zamestnancami, medzi ktoré patrili B. Ráček, bolo iba niekoľko.

B. Ráček (1899-1977) pochádzal z obce Křoví na Morave. Ako vyučený mäsiar a údenár sa prisťahoval v roku 1923 do Bratislavy. Mária Ráčková, rodená Šumberová, od roku 1927 jeho manželka a rovnocenná partnerka v rodinnom podniku, prišla s rodičmi a s ďalšou rodinou do Bratislavy z Viedne.

Ráčkoví svoj vlastný obchod otvorili v roku 1928 na Dunajskej ulici. Výroba údenín a skladovanie mäsa sa musela riešiť samostatne. Údeniny vyrábali v dielni na Zuckermašli a mäso uskladňovali v chladiarni v Starej tržnici. Vlastnou výrobou údenín, dodávkami do bratislavských lahôdok a reštaurácií, do kolónií a hostincov v bratislavskom okolí, a najmä zásluhou dodávok pre vojenské posádky, považovaných medzi bratislavskými mäsiarmi za najdôležitejší faktor trvalého príjmu, sa začal obrat zvyšovať. Najväčšie podnikateľské úspechy

dosiahli Ráčkoví po tom, ako v roku 1932 vybudovali vlastný bytový dom s obchodmi a so závozom na rohu Vajnorskej a Robotníckej ulice. V bratislavskom prostredí, keď mäsiarsko-údenárske firmy začiatkom 30. rokov ešte stále využívali pre umiestnenie dielni staršie priestory, znamenala polyfunkčná stavba progres z hľadiska podmienok výroby a predaja. V dome sa nachádzal byt Ráčkových, dvojizbový a jednoizbový prenajímané byty, práčovňa, sušiareň, obchody, sklady, príručná chladiareň, kuchyňa a kancelária. K najmodernejším prvkom závodu patrili okrem elektrických strojov elektroautomatické chladiarne vybudované v suteréne. Prízemný trakt smerujúci do Robotníckej ulice mal udiarne, dielňu, garáže, lacný výsek. Okrem toho vlastnili obchod na Dunajskej ulici a luxusný obchod na Laurinskej ulici.

Ráčkoví pripisovali úspechy firmy dodržiavaniu hlavnej výrobnéj a obchodnej zásady – viesť tovar len tej najlepšej kvality. Nákup jatočného dobytku zabezpečoval sám majiteľ buď na bratislavskom bitútku, alebo u veľkostatkárov na Záhorí. Denne osobne kontroloval kvalitu výrobkov a hygienu výroby. M. Ráčková, pani šéfová, viedla predajňu na

Bytový dom s obchodmi a dielne firmy na Vajnorskej a Robotníckej ulici. Rok 1933

Dunajskej ulici a dozerala na pracovnú disciplínu a finančnú stránku podniku. Maloobchod uspokojil zákazníkov širokého sociálneho spektra, či už tomuto účelu slúžil lacný výsek s povestnou drzkovou polievkou, cenovo prístupnejším mäsom a lacnými salámovými odrezkami („abšniclami“), alebo luxusná predajňa s najkvalitnejšími údeninami a natenko strojovo narezanými šunkami. Prihliadalo sa aj na spotrebiteľské nároky bratislavského židovského obyvateľstva, keďže súčasťou obchodu na Dunajskej ulici bol kóšer výsek.

Po období životných úspechov nasledovali neprajné roky, keď bol B. Ráček v 1. polovici 40. rokov v dôsledku spoločenských perzekúcií zbavený funkcie vedenia podniku. Ráčkoví zdevastovaný závod v roku 1945 obnovili. V roku 1948 po znarodení závodu nastalo vystahovanie z Bratislavy. Ráčkoví sa vrátili do Bratislavy v roku 1955 bez nároku na pôvodné bývanie.

Lubica Faltánová

(mv)

DUCHOVNÉ
SLOVOSEPTEMBER –
ZAČIATOK ŠKOLY PRE
VŠETKÝCH

Prvý pohľad

Po prvom dni v škole začínajú pre tisíce žiakov a študentov základných či stredných škôl opäť obdobie nových povinností. Možno si mnohí rodičia povedali pri vyprevádzaní svojich ratolestí do školy, chvála Bohu, že už začína škola. Už sme si nevedeli rady s deťmi, nech sa trápi učiteľia. Nevie, či tento postoj je naozaj dobrým prejavom spolupráce rodičov a učiteľov. Veľmi často mám dojem, že mnohí rodičia presúvajú výchovu svojich detí na učiteľov s poznámkou, veď sú za to platení. Zabúdajú na jeden dôležitý fakt a to je fakt, že učiteľ je v prvom rade ten, kto je zodpovedný za vzdelávanie. Výchova dieťaťa je predovšetkým vecou rodičov, a je len chvályhodné, ak im učiteľia v oblasti výchovy pomáhajú, čo drvivá väčšina pedagógov chce. Len veľmi často narážajú na problém, ktorý sa volá nepochopenie zo strany rodičov. Ak učiteľ dá žiakovi zlú známku, rodič často neskúma kde je príčina, ale rýchlo vynesie úsudok, ktorým ospravedľňuje svoje dieťa – učiteľ na žiakovi sedí, nevie ho naučiť a pod. Možno práve teraz je viac ako dôležité uvedomiť si svoje vzťahy rodičia a učiteľia pre dobro detí. Možno by všetkým osozilo pochopiť vzťah spolupráce pre dobro detí v duchu jedného nemenného zákona, ktorý je daný Bohom – cti otca svojho i matku svoju. A na základe tohto zákona pestovať vzťah detí aj k učiteľom. Je tu však jedna podmienka, aby učiteľ v očiach rodičov bol spolupracovníkom a nie príčinou zla pre ich deti, aby rodičia vedeli oceniť učiteľa svojich detí, a vtedy deti budú mať rešpekt pred učiteľom a budú schopné oveľa viac absorbovať vedomosti, ktoré im oni ponúkajú. Potrebujeme školu tolerancie a porozumenia.

Druhý pohľad

10. septembra Slovenskom prejde mimoriadny vlak. Jeho trasa je Košice – Martin- Bratislava – Janov – Tours- Lurdy. Čo je na tom vlaku mimoriadne? Celkom iste ľudia v ňom. Chorí z celého Slovenska. Mimoriadnou zásluhou nepatrnej sestry Bernadety a teraz jej spolusestier z Kongregácie milosrdných sestier sv. Vincenta – Satmárok sa mohli už tisíce veľmi ťažko chorých ľudí dostať na miesto, ktoré je symbolom nádeje v utrpení do francúzskych Lurdov, spojených nerozlučne s udalosťami z februára 1858. Mnohí chorí, ktorí už putovali zvláštnym vlakom – mimochodom je to už 11. púť chorých zo Slovenska do Lurdov a každá mala okolo 550 pútnikov – s láskou spomínajú na Matku, ktorá im dodala odvahu boriť sa so životnými krížmi. Matka je matka a dieťa k nej je vždy priťahované. Je celkom prirodzené, že dieťa v každej ťažkosti sa najviac utieka k matke. Preto tento pohľad na septembrovú udalosť má viesť k poznaniu, že potrebujeme školu nádeje.

Daniel Dian

šéfredaktor Duchovného pastiera

Jesenným plodom sme sa už venovali, našu pozornosť si však zaslúžia aj ďalšie plodiny, ktoré v tomto období dozrievajú. Ide o orechy – kvalitné jedlo, zdroj bielkovín a iných dôležitých látok. Môžeme povedať, že tieto olejnaté semená sú rozšírené po celom svete. Vyzerá to, že stromy známych orechov rástli na Zemi pred tisíckami rokov, ešte skôr, než sa začala deliť na kontinenty.

Orechy sú charakteristické svojím veľkým obsahom kvalitných bielkovín, v ktorých je dostatok esenciálnej aminokyseliny lyzínu, nenasýtených mastných kyselín, vitamínov B vrátane kyseliny listovej, vitamínu E – najmä v účinnej forme gamatokoferol, minerálov a stopových prvkov – draslík, horčík, mangán, meď, selén, zinok, fytochemikálií – napr. kyselina elagová, rôznych flavonoidov a pod. Orechy sa čiastočne podobajú svojim obsahom látok na obilniny, ale obsahujú veľmi málo škrobu. Výnimkou je žalud a gaštan, ktoré prirodzene obsahujú veľmi veľa škrobovín a mnoho storočí sú používané ľuďmi v chudobných oblastiach Zeme ako náhrada obilnín. Melú ich na múku, krupicu alebo vložky a pečú z nich chlieb.

Orechy majú na ľudské zdravie celú škálu pozitívnych účinkov. K tým najvýznamnejším

ZDRAVIE S IGOROM BUKOVSKÝM
MAGICKÉ ORECHY

patrí protisklerotický účinok. Orechy znižujú hladinu celkového a „zlého“ cholesterolu, bez negatívneho vplyvu na „dobrý“ cholesterol. Majú i protirakovinové a antioxidantné účinky, antidiabetický účinok - podľa štúdie ženy konzumujúce orechy päťkrát týždenne majú o 27 % nižšie riziko vzniku cukrovky 2. typu. Tieto plodiny podporujú činnosť a výkonnosť nervového systému a imunitného systému a podporujú tvorbu krvi.

Pozor si musíte dávať pri skladovaní orechov, majú totiž tendenciu oxidovať a potom zostanú horké. Oxidáciu vyvoláva svetlo, vzduch aj styk s kovmi. Vylúpané orechy sú aj schopné viazať na seba cudzie pachy, preto napr. pri uskladnení v chladničke ich treba držať dobre uzatvorené.

Oblúbenou maškrtou sú pražené orechy, táto tepelná úprava však znižuje ich biologickú hodnotu. Ničí sa vitamín B1, poškodzujú sa bielkoviny, tuky a pod. Praženie však stabilizuje mastné kyseliny a tým bráni rýchlemu zhorknutiu orechov. Na druhej strane sa zvyšuje obsah tukov pri pražení na oleji, a tak je lepšie pražiť orechy na sucho.

Oblúbenými orechmi sú arašidy, aj keď vlastne patria medzi strukoviny. Arašidy sa tiež volajú opičí orech, zemný hrach a pod. Ak nemajú Francúzi po ruke kvalitný olivový olej, radšej používajú arašidový, ktorý nemá žiadnu chuť a neovplyvní chuť jedla ako olivový olej horšej kvality.

Arašidy sú zvlášť bohaté na kyselinu linolovú, ktorá znižuje riziko ukladania cholesterolu do steny ciev. Obsahujú toľko vitamínu B ako žiadna iná potravina okrem pečene.

Maškrtníci, ktorí si radi doprajú pochúťky z gaštanov, by mali vedieť, že gaštany majú vysoký obsah uhľovodíkov, a preto boli používané ako pseudocereálie. Niekedy sa pripravujú dusením na spôsob zeleniny. Gaštan je pre svoju vlhkosť náchylný na plesne, preto musí byť uskladnený v suchu a chlade a skonzumovaný rýchlo. Gaštan obsahuje veľa tanínov, ale pečením ich obsah klesá. Pred pečením treba jemne narezať šupku, aby sa dala ľahko odstrániť.

Palma kokosového orecha patrí medzi najstaršie rastliny na svete. Rastie na chudobných, nekultivovaných pôdach a poskytuje olej, vlákno, drevo, uhlie ako aj potravu. Ročne sa dopestuje až 20 miliárd kokosových orechov, čo znamená v priemere 4 ks na každého obyvateľa Zeme. I keď sa možno bránite, že toľko kokosových orechov do roka nezjete, zráťajte si kokosové tyčinky či zákusky vyrábané s kokosovou múčkou. Kokosový olej je široko používaný v potravinárskom priemysle. Kokosová múčka obsahuje jód, ktorý pomáha zabrániť problémom so štítnou žľazou. Vďaka dezinfekčným vlastnostiam sa využíva pri infekčných ochoreniach tráviaceho systému, zápche, hnačkách a pod.

Lieskovec bol známy v Číne už pred 5000 rokmi. Jeho domovinou sú mierne oblasti severnej pologule. Ako všetky ostatné orechy patrí medzi zdroje bielkovín, vitamínov B, esenciálnych nenasýtených mastných kyselín, ale aj železa. Je to potravina pre svaly a posilňuje dasná.

Najoblúbenejším orechom je mandľa. Pre svoje chuťové a biologické vlastnosti a kvality sa hojne používa v potravinárstve. Má vysoký obsah nenasýtených mastných kyselín, vitamínov B, zinku, horčíka a draslíka. Bohato je tiež zastúpený lecitín a obsiahnutý vápnik má veľký význam pre správny rast zubov a vyvíjajúci sa organizmus detí. Posledné výskumy ukázali, že pravidelná konzumácia mandlí má silný ochranný účinok pred vznikom choroby koronárnych ciev srdca, ktorá vedie k infarktu myokardu. Stačí asi 50 g mandlí denne a riziko infarktu klesá až o 50 %!

Náš najznámejší orech je vlašský. Jeho najväčšími pestovateľmi sú USA, Francúzsko a Taliansko a Francúzi z neho lisujú jemný a drahý olej mimoriadnych chuťových vlastností. Vlašské orechy zo všetkých orechov najúčinnejšie znižujú cholesterol, a tým chránia srdce a cievy pred aterosklerózou. Sú „potravou pečene a mozgu“ pre vysoký obsah vitamínov skupiny B, bielkovín a kvalitných, zdravých a bezpečných mastných kyselín.

(vs)

INZERCIA

The advertisement for DELIKATESO features a prominent logo at the top left. To its right are logos for 'aupark BRATISLAVA SHOPPING CENTER', 'POLUS CITY CENTER', and 'avion SHOPPING PARK'. Below these logos is a large photograph showing the interior of a delicatessen store. The store is well-lit and filled with shelves of various products, including jars, bottles, and packaged goods. A counter with a staff member is visible in the background, and a display case with more products is in the foreground.

V LAMAČI OTVORILI CIRKEVNÚ MATERSKÚ ŠKOLU

Cirkevnú materskú školu minulú stredu za účasti primátora hlavného mesta SR Bratislava Andreja Ďurkovského, dekana Dekanátu Bratislava – Sever Branislava Čanigu a ďalších hostí otvorili a posvätili v MČ Lamač na Zlatohorskej ulici. Novootvorená Materská škola Gianni Berrettovej Molloyovej je elokovaným pracoviskom Cirkevnej materskej školy v Dúbravke.

„V demokratickej spoločnosti je široké spektrum názorov na vzdelávanie a školstvo ako také – je potrebné, aby si rodič mohol vybrať, komu dá dôveru vzdelávať svoje dieťa. Dnešné otvorenie cirkevnej materskej školy v MČ Lamač je vytvorenie alternatívy pre vyše 6800 Lamačanov, ale samozrejme aj pre všetkých Bratislavčanov. Verím, že im ponúkne kvalitné a príjemné prostredie

pre prvé vzdelávanie v živote ich potomkov,“ povedal pri otvorení primátor Bratislava.

Iniciatíva zriadiť cirkevnú materskú školu v MČ Lamač prišla ešte v roku 2005 od obyvateľov mestskej časti. Aj vďaka podpore hlavného mesta, nadácie Help, eurokomisára Jána Figela a ďalších donorov sa v tomto školskom roku podarilo zariadiť 2 triedy, ktoré bude navštevovať 43 škôlkarov. Záujem o umiestnenie svojho dieťaťa v takejto škôlke však prejavilo dvakrát viac rodičov. Aj preto má elokované pracovisko v Lamači ambíciu po čase sa osamostatniť. V Bratislave sú aktuálne 3 cirkevné materské školy a jedno elokované pracovisko.

(pk)

DOBRA VEC

DOTÁCIA ZO STARÉHO MESTA DO 30. SEPTEMBRA

Staromestská samospráva aj v tomto roku podporí snaženie tých obyvateľov mestskej časti Bratislava – Staré Mesto, ktorí si budú chcieť zveľadiť zeleň v okolí svojich príbytkov. V tohtoročnom rozpočte na to má vyčlenených bezmála tisíc eur.

Finančné prostriedky sú určené na zveľádovanie zelených plôch, ktoré sú prístupné širšej verejnosti, napríklad predzáhradky, vnútroblokové priestory a iné zelené plochy, ktoré nie sú uzatvorené a je do nich voľný prístup.

O pridelení peňazí treba požiadať prostredníctvom vyplneného formulára v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia č. 2/2009, ktorý je k dispozícii na internetovej stránke mestskej časti, ale aj na Stránkovom pracovisku pri priehradke č. 7 a počas stránkových dní v pondelok a stredu aj na referáte ochrany prírody miestneho úradu.

(vs)

OTÁZKY PRE „KOMPETENTNÝCH“

VAŠE OTÁZNIKY NAD TRÁVNATOU TRATOU

Prišlo nám do redakcie niekoľko podnetov od občanov, ktorí vyjadrili obavy o údržbu a neefektívnosť trávneho koberca, ktorý po novom pokrýva električkovú trať na zrekonštruovanej Záhradníckej ulici. Viacerých zaujíma, ako to bude s údržbou, odpadkami, ale predovšetkým solením. Podľa názoru jedného z nich, podobné negatívne riešenie nevidel nikde v Európe ani vo svete. Hoci sme už o trávnom koberci písali 3. strane, o podrobnejšie stanovisko sme požiadali bratislavský magistrát.

Hlavné mesto pripravilo projekt zatravnovania električkovej koľaje v úseku Miletičova - Líščie nivy ako pilotný projekt, na ktorom bude overovať možnosť takto ekologicky riešiť povrch električkovej trate. Zelený povrch je známy z viacerých významných európskych miest napr. Viedeň, Praha, Paríž, Brno, Štrasburg

a pod. Zatravnovanie električkovej trate prináša nielen novú zeleň do širšieho centra hlavného mesta, ale zároveň poskytuje vyšší komfort obyvateľom, ktorí bývajú v blízkosti frekventovanej trate. Sami totiž žiadali hlavné mesto, aby sa pri rekonštrukcii trate myslelo aj na jej možné odhlučnenie. Našlo sa riešenie v podobe nielen zelene, ale aj v podobe gumených panelov, ktoré zabezpečujú spomínané odhlučnenie električkovej trate.

Hlavné mesto týmto pilotným projektom sleduje dlhodobý zámer – zlepšovanie kvality života v Bratislave. Samozrejme, že projekt si vyžiadal finančné prostriedky, údržba – kosenie, polievanie bude stáť asi tisíc euro mesačne. Počas fungovania projektu hlavné mesto získa informácie aj o tom, aký vplyv bude mať zimné obdobie na takto udržiavanú zeleň. Nikto však nebude soliť električkovú trať, to sa nerobí ani na klasickom betónovom povrchu električkovej trate. Solenie na komunikáciách nebude mať žiaden priamy vplyv

TERČ

Vaše postrehy, námety, otázky týkajúce sa života v Bratislave, činnosti samosprávy a jej predstaviteľov, negatíva, ale aj pozitíva, s ktorými sa denne stretávate. Bratislavský kuriér sa bude snažiť adresovať ich kompetentným a priniesť na tieto podnety odpoveď.

Vaše otázky smerujte s označením „Terč“ na e-mailovú adresu redakcie: šfredaktor@skurier.sk, poštovú adresu: Ventúrska č. 4, Bratislava 811 01

na trávnik.

Hlavné mesto je presvedčené, že zelený povrch na električkovej trati Bratislavčania privítali, svedčia o tom aj anketu na niektorých internetových portáloch. V jednej z takýchto ankiet až 88% odpovedajúcich privítalo zazelenenie električkovej trate. Azda sa aj čitatelia Bratislavského kuriéra pridajú

k pozitívnemu názoru, keď sa sami presvedčia, že efekty prináša investovanie predovšetkým do kvality - v tomto prípade do rozšírenia zelene v hlavnom meste a teda do zvyšovania kvality života obyvateľov hlavného mesta.

*Eva Chudinová
hovorkyňa magistrátu*

Vynovená trať na Záhradníckej ulici

**CENTRUM DIVADLA,
LITERATÚRY
A VZDELÁVANIA
ŠKOLSKÁ 14,
BRATISLAVA**

JAZYKOVÉ KURZY
ráno, poobede, večer
angličtina pre deti aj
dospelých
ruština, taliančina, gréčtina
japončina, španielčina,
švédčina
cena od 2 € / hod.

POHYBOVÉ KURZY
ráno, poobede, večer
kalanetika, joga, hathajoga
kondičné cvičenie, brušné
tance, kruhové cvičenie,
karate, sebaobrana

Informácie:
Tel: 02/52496848
e-mail: monika.korenciova@stare mesto.sk
www.stare mesto.sk

**CENTRUM DIVADLA,
LITERATÚRY
A VZDELÁVANIA
ŠKOLSKÁ 14,
BRATISLAVA**

ZÁUJMOVÉ KRÚŽKY
pre všetky deti a mládež
tanečný krúžok, dramatický
krúžok,
karate pre deti a rodičov
(spolu aj individuálne)

**HIP-HOP, DETSKÉ
BALETNÉ ŠTÚDIO,**
Informácie:
Tel: 02/52496848
e-mail: monika.korenciova@stare mesto.sk
www.stare mesto.sk

„LÁKA NÁS MYŠLIENKA CELOSLOVENSKÝCH INLINE VEČEROV“

Už 6 rokov možno sledovať v uliciach Bratislavy počas letných piatkových večerov podujatie, ktoré chytilo za srdce nielen tínedžerov na korčuliach, ale celé rodiny, ktoré sa rozhodli tráviť koniec pracovného týždňa adrenalínovou jazdou po bratislavských uliciach. Podujatie Bratislava - inline má teda v programe mestských aktivít svoje pevné miesto. O tom, aký bol tento ročník a čo nás čaká v budúcnosti sme sa porozprávali s organizátormi Leou Hurbanovou a Marekom Majerčákom. Ako by ste zhodnotili tohtoročný 6. ročník Bratislava-inline?

Marek: Veľmi dobre! Uskutočnilo sa 9 jazd z plánovaných 11 a počet účastníkov na každej jazde sa vyšplhal na stabilných 1200 ľudí, čo je naozaj skvelé. Zaujímavé je, že stále pribúdajú noví ľudia a ešte existuje mnoho takých, ktorí o akcii nevedia a čudujú sa, keď zbadajú dav korčuliarov v meste a nemôžu prejsť cez cestu. Bratislava má akciu, kde každý týždeň bez ohľadu na iné akcie príde vyše tisíc ľudí a to pokladáme za úspech.

Lea: Naozaj to bol dobrý ročník – udialo sa viacero zmien, ktoré akciu obohatili. Vďaka našim partnerom, viacerým novým, pribudla ďalšia požičovňa korčúľ, rozšírila sa inline škôlka pred jazdami, ľudia videli nové korčuliarske show a dva koncerty, opäť sme mali obľúbený karneval, pribudli rôzne nové darčeky, bolo toho naozaj dosť. Naša spolupráca s generálnym partnerom Západoslovenskou energetikou, políciou, zdravotníkmi

a inline teamom je už po 6 rokoch veľmi profesionálna. Vďaka tomuto všetkému bola celé leto výborná atmosféra a myslíme, že ľudia si to užili.

Tento rok ste po prvýkrát plánovali akciu mimo Bratislavy, v Nitre. I keď sa nakoniec pre zlé počasie nekonala, ako vznikla idea, bolo to náročnejšie na organizáciu a plánujete podobnú aktivitu do budúcnosti?

Marek: My sme od začiatku chceli, aby sa akcia postupne rozšírila aj za hranice Bratislavy a tento rok sme to skúsili v Nitre. Všetko bolo výborne pripravené – očakávali sme celkom slušnú účasť Nitrančanov, ale aj pravidelných účastníkov bratislavských jazd. Žiaľ, počasie nám neprialo a jazda musela byť zrušená. Náročnejšie to bolo, pretože sme museli v mnohých veciach akoby začať odznova. Našťastie sme stretli výborných ľudí priamo z Nitry, ktorí sa do toho pustili spolu s nami.

Lea: Nitru chceme zopakovať budúci rok a určite by sme boli radi, keby sa korčuliarske jazdy konali aj v iných mestách po Slovensku. Je však potrebné, aby sa našli lokálni organizátori. My veľmi radi so všetkým pomôžeme.

Podujatie sa teší svojej popularite už 6 rokov, počet záujemcov pomaly narastá. Predsa len, výraznejšiu zmenu však neprišlo. Neuvažujete nad nejakým prevratným vylepšením, či zmenou, ktorá by ho mohla posunúť do inej kategórie?

Každý piatok vyrazilo do ulíc vyše 1000 korčuliarov

Marek: Priznávame, že často o tom premýšľame, no nakoniec to vždy dospeje k tomu, že tento formát je vlastne ideálny. Akcia má veľké plusy, ktoré iné podujatia nemajú – je zdarma, človek sa nemusí nijako registrovať, je opakovaná, takže, keď nestihnete jedenkrát, prídete inokedy – skrátka je to celé také nenútené. Ľudia si ju užívajú po svojom, každý si v nej nájde to, z čoho má radosť. Stále nás láka myšlienka celoslovenských inline večerov, podobne ako je to v Belgicku, kde sa každý deň v týždni jazdí v inom meste.

Lea: Osvedčilo sa nám pridávanie

sprievodných aktivít pred jazdou ako sú požičovne korčúľ, inline škôlka, vystúpenia. Týmto smerom určite budeme akciu rozvíjať ďalej a pridávať veci, ktoré ľudia ocenia.

Kedy najbližšie si môžu korčuliari znova užiť svoju obľúbenú akciu?

Marek: Ešte tento mesiac sa uskutoční jedna bonusová jazda. Bude v utorok 22. septembra 2009 v rámci Európskeho týždňa mobility a Dňa bez áut – aktivít, ktoré organizuje bratislavský Magistrát. Od 18.00 sa budú konať súťaže v inline šprintoch a rôzne vystú-

penia, štart jazdy bude tradične o 21.00 a všetko sa to bude diať na Viedenskej ceste pri divadle Aréna.

Lea: Po tejto jazde nás bude čakať ďalší, 7. ročník Bratislava-inline, ktorý začne v júni 2010.

Všetky informácie o plánovaných aj uskutočnených jazdách na korčuliach večernou Bratislavou nájdete na www.bratislava-inline.sk.

(pk)

DEVÍNSKE ORIGINÁLY NA PREDAJ

V centre historickej bratislavskej mestskej časti Devín vyrastie nová obytná štvrť Citadela Vista. Bude ju tvoriť 15 samostatne stojacich rodinných domov a polyfunkčná budova, ktorá rozšíri občiansku vybavenosť mestskej časti. Štvrť bude stáť priamo pod hradom. Zahraničný investor EXOM – GROUP v júli očakáva územné rozhodnutie, stavať plánuje na jar 2010. Celková investícia presiahne 10 miliónov EUR.

„Každý dom bude originál, v každom z nich nájdete dielo niektorého z majstrov súčasného umenia, či jedinečný dizajnerský kus nábytku. Každý bude neopakovateľný,“ hovorí Eli Koren, zástupca developera projektu o stratégii ako chce domy pod Devínom predávať. „Každý dom je výnimočný, má vlastné meno

a svoj príbeh, ktorý potrebuje vyrozprávať. Postupne dostane príležitosť prezradiť svoj príbeh každý z 15 domov,“ dodáva.

Budúca obytná štvrť Citadela Vista sa nachádza v centrálnej časti Devína, priamo pod hradom. Bude stáť na území bývalého futbalového ihriska, ktoré je už niekoľko rokov neudržované. Projekt, ktorý naprojektoval jeden z najznámejších slovenských architektov Peter Moravčík, v celom rozsahu rešpektuje architektúru okolitého prostredia. Mestská časť Devín je totiž okrem svojej zaujímavej a zároveň praktickej polohy charakteristická aj šikmými červenými strechami všetkých rodinných domov.

(bj)

INZERCIA

Predám nehnuteľnosť o výmere 5.430 m² (5,5 á) na Záhorí, 35 km od BA, 30 km od Viedne (hraničný prechod: Záhorská Ves - Angern). Na pozemku stojí starý rodinný dom 140 m², polyfunkčný hospodársky objekt 700 m², možnosť stavania. Nachádza sa pri hlavnej ceste na samote, možnosť podnikania alebo bývania.

Tel: 0905 391 511. Cena dohodou.